ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ
ТИББИЙ ТАЪЛИМНИ РИВОЖЛАНТИРИШ МАРКАЗИ

«ТАСДИҚЛАЙМАН»	«КИРИТИЛГАН»
Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси бошлиғи	Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори
Исмаилов Ў.С	**Янгиева Н.Р.**
2018 й. «11» декабрь	2018 й. «13» декабрь

Клиник ординатурада таълимни ташкил этиш бўйича меъёрий ҳужжатлар

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGINING TIBBIY TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH MARKAZI TOMONIDAN RO'YXATGA OLINDI
№ 422 10 декабрь 2018 yil

ТОШКЕНТ 2018

Тузувчилар:

1. Янгиева Н.Р. Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, т.ф.н.

2. Хакимова З.К. Тиббий таълимни ривожлантириш маркази Дипломдан кейинги таълим бўлими бошлиғи, т.ф.н.

3. Нарзикулова С.П. Тошкент врачлар малакасини ошириш институти "Валеология" кафедраси доценти, т.ф.н.

Тақризчилар:

1. Юсупалиева Г.А. – Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси бошлиғининг ўринбосари, т.ф.д.

2. Атаханов Ш.Э. – Тошкент врачлар малакасини ошириш институти илмий ишлар бўйича проректори, т.ф.д., профессор

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги тиббиёт олий ва ўрта махсус касб-хунар таълим муассасалари фоалиятини Мувофиқлаштирувчи кенгаш йиғилишида кўриб чиқилган ва тасдиқланган

2018йил "17" декабр даги 17 -сонли баённомаси

Мундарижа

I. **Клиник ординатурада таълимни ташкил этиш тартиби**

1. Умумий қоидалар

2.Ўқитгучиларнинг бўйича жорий назорат ўтказиш тартиби

3.Ўқитгучиларни бўйича ёки ишлаб назорат ўтказиш тартиби

4. Жорий ва оралиқ назоратни баҳолашнинг талабларга жавоб берадиган шакллари ва воситалари

5. Клиник ординаторнинг ҳужжатларини ташкил этиш тартиби

6.Клиник ординаторнинг ҳарбий билимга (ёвилиш) ва якуний аттестацияга ўтказиш тартиби

7. Клиник ординаторнинг ўқув амалиётини ташкил этиш тартиби

8. Клиник ординаторнинг илмий тадқиқот амалиётини ташкил этиш тартиби

II.Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатурада қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган талаблар

2.1. Умумий концепция ва қўлланилиши сохаси

2.2. Мутахассислик бўйича ўқув жараёнига тайёрлик этапларнинг тавсифи

2.3 Мутахассисликнинг касбий фаолиятининг тавсифи

2.4 Мутахассислик тайёрлиги бўйича таълим дастурини ўзлаштиришга қўйиладиган талаблар

2.5. Мутахассислик тайёрлиги бўйича таълим дастурини ҳажмига оширишга қўйилган талаблар

2.6.Мутахассисликни тайёрлаш бўйича таълим дастурларини ўзлаштиришга оид ҳужжатлар

III. Мутахассислик бўйича ушфикацияланштирилган ўқув режа ва дастурининг тузилиши

3.1. Унификацияланштирилган ўқув режанинг тузилиши

3.2. Мутахассислик бўйича ўқув режа ва таълим дастурини тузишга қўйилган талаб

IV. Мутахассислик бўйича ишчи дастурининг тузилиши

4.1. Мутахассислик бўйича ишчи дастурини тузилиши

4.2. Мутахассислик бўйича ишчи режа ва ишчи дастурни рисмийлаштиришга қўйилган талаб

V. **Илова**

1-шакл.Клиник ординаторнинг шахсий варағи

2-шакл Клиник ординаторнинг индивидуал режаси

3-шакл Клиник ординаторнинг ҳисоботи

4-шакл.Клиник ординаторнинг ўқув амалиёти бўйича кундалик вазифаси

5-шакл.Клиник ординаторнинг поликлиника амалиёти бўйича кундалик вазифаси

6-шакл Клиник ординаторнинг рейтинг варағаси

7-шакл Клиник ординаторнинг ўқиш давомат ва ўзлаштириш журнали

I. Клиник ординатурада таълимни ташкил этиш тартиби

1. Умумий қоидалар

1.1.Клиник ординатура ягона узлуксиз касбий таълим тизимининг таркибий қисми ҳисобланади.

1.2. Клиник ординатортаълим олаётган мутахассислигига мос бўлган олий касбий тиббий маълумотга эга, муайян ихтисослиги бўйича тайёргарлик кўриш учун кириш синовларидан ўтган ҳамда таълим муассасаси раҳбарининг бўйруғи асосида клиник ординатурага қабул қилинган шахс ҳисобланади.

1.3. Ихтисослик бўйича ўқув режа, ўқув дастур ва "Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатурада қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган талаблар" мазкур тор ихтисослик бўйича етакчи мутахассислар гуруҳи томонидан ишлаб чикилади ва Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдикланади.

1.4. "Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатурада қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган талаблар"ҳуқуқий-меъёрий ҳужжат бўлиб, у мазкур ихтисослик бўйича амалий соғликни сақлашда ишлаш учун малакали мутахассисларни тайёрлаш учун зарур бўлган минимал ҳажмдаги билим ва кўникмалар стандартини ўзида намоён этади.

1.5. Клиник ординаторни тайёрлаш бўйича шахсий ўқув режа ҳар бир клиник ординатори учун шаклланади, у таълим дастури ва мутахассиснинг малакавий тавсифларига мувофик ҳолда билим ва кўникмаларни ўзлаштиришга қаратилган бўлиши лозим, ушбу ўқув режа таълим муассасаси Кенгаши томонидан тайинланадиган (V.Илова. 2-шакл) малакали мутахассис (профессор, доцент ва уларга тенглаштирилган илмий муассасалардаги лавозим, мазкур йўналишдаги амалий соғликни сақлаш мутахассис)ларнинг раҳбарлигида тузилади.

1.6. Шахсий ўқув режа таълим олувчининг тайёргарлик даражасининг ўзига хос хусусиятларини ҳамда касбий фаолиятни амалга ошириш учун зарур бўлган билимлар, амалий кўникмаларни эгаллаш ва буюртмачи (Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги, ҳудудий соғликни сақлаш бошкарув органлари, бошқа идораларга бўйн сўнувчи тиббий муассасалари, хусусий тиббий муассасалар ва ҳ.к)нинг сўровларини инобатга олган тиббий ходимларнинг муайян лавозимларни эгаллашга ёрдам берадиган тегишли малакасини олишни ҳисобга олган ҳолда унинг мазмунини индивидуаллаштириш асосида клиник ординатура дастурини ўзлаштиришни таъминлайди.

1.7. Клиник ординатура мутахассисликлари бўйича таълим дастурларини амалга ошириш тиббий ходимларни тайёрлаш, малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тизимидаги муассасалар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Соғликни сақлаш вазирлиги томонидан қуйидагилардан келиб чиққан ҳолда белгиланадиган тиббий муассасалар ҳукукка эга:

-илмий мактабларни шакллантирувчи тегишли юкори малакали илмий-амалий кадрлар салоҳиятининг мавжудлиги;

-юқори технологияли ва малакали тиббий ёрдам кўрсатишга имкон берувчи моддий-техника базасининг мавжудлиги;

-Ўзбекистон Республикаси Соғликни сақлаш вазирлиги томонидан ўрнатилган тартибда тасдикланган клиник ординаторларни ўқитиш бўйича ўқув режа ва дастурининг мавжудлиги.

1.8. Клиник ординаторларни тайёрлаш билан шуғулланадиган муассасалар мутахассисларни тайёрлаш сифатига кафолатни таъминлаши шарт.

1.9. Муассаса раҳбари таълим берувчи ўқитувчиларнинг турли хил билим ва кўникма даражасини ошириш йўли билан уларнинг компетентлигини таъминлаши шарт.

1.10. Муассаса раҳбари келишилган мезонлар бўйича (Ўзбекистон Республикаси Соғликни сақлаш вазирлиги билан) мунтазам равишда (2 йилда камида 1 марта) ўз фаолиятини ўрганиши, таълим ва мутахассисларни тайёрлаш сифатини яхшилаш бўйича кейинги фаолият стратегиясини аниқлаш учун иш берувчиларнинг вакилларини жалб килган ҳолда мутахассисни тайёрлаш бўйича бошқа муассасалар билан солиштириши шарт.

1.11.Мутахассис (клиник ординатори)ни тайёрлаш бўйича таълим дастурини ўзлаштириш сифати ички назорат (ўзлаштиришнинг жорий ва оралик назорати, аттестация) ва ташки назоратни амалга ошириш йўли билан барча таълим боскичларида баҳоланади.

Ички назорат:

- семинар ва амалий машғулотларда билим ва кўникмаларни аниқлаш (жорий назорат), мутахассисликнинг бўлим (блок)лари бўйича билим ва кўникмаларни баҳолаш (оралиқ назорат) ва туташ ихтисосликлар бўйича назорат;

- таълим олиш жойи (кафедра, бўлим, лаборатория ва х.к.)да аттестациядан ўтказиш;

- ярим йиллик, йиллик (хар бир таълим семестрининг охирида) ва якуний аттестацияси;

Ташқи назорат Ўзбекистон Республикаси Согликни сақлаш вазирлиги (назорат тадбирларининг режаси бўйича ва режадан ташкари таълим фаолияти мониторинги ва назорати) ва Ўзбекистон Республикаси давлат

малакали ориталари (мутасадди ходим) ўринбосари аттестациядан ва малакали ўтишлар комиссияси аъзолари ишлаб чиқилади.

1.12. Клиник ординатурада таълим жараёнини сифатли ташкил этиш мақсадида илмий кўникмаларни ўзлаштириш ва амалий фаолиятга ишлаб чиқариш учун етарли шароитларни яратиш лозим. Таълим базасининг малакали ходимлари, моддий-техник базасини ҳисобга олган ҳолда клиник ординаторларни тақсимлаш таълим базаларига ротацияни ўтиш билан амалга оширилади. Клиник ординаторларни тиббиёт билан шуғулланувчи тиббиёт фанлари доктори ёки тиббиёт фанлари номзодлиги. Ядро ортиқ эмас, олий тоифали бўлган шифокорлар. Ядро ортиқ бўлмаган клиник ординаторлар (икки йил таълим олувчилари ҳисобга олиш ҳолда) бириктирилади.

1.13.Семинар ва машғулотларнинг замонавий амалиёт ва техник воситалари, интерактив ва инновацион усуллар билан жиҳозланган аудиторияларда олиб борилиши талаб этилади.

1.14. Таълим олиш даврида клиник ординаторлар илмий кўникмаларни тўлиқ ўзлаштириш бўйича кўзланган вазифаларни бажаришга мос келадиган тиббий муассасаларда ўқув ва ишлаб чиқариш шароитларини ўзгартирилиши, бу эса клиник ординаторларнинг касбий режасини тузишда ноқулайликлар туғдиради. Амалий кўникмаларга бемордан олинаб чиқарилган операция (операциядан маркази)ларга, беморнинг ётоғида операция столида, тезкор ёрдам машинасида, лабораторияларда ва ҳ.к.да ўргатилиши лозим.

Ўқув жараёни "Клиник ординаторнинг ўқув жараёнини ташкил этиш тартиби" (вазир Низомининг 1-боби 7-банди) ишлаб чиқариш амалиёти эса "Клиник ординаторнинг ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этиш тартиби" (вазир Низомининг 1-боби 8-банди)га мувофиқ ҳолда амалга оширилади.

1.15. Клиник ординаторни аттестациядан ўтказиш таълим олувчиларнинг ўқув дастури асосида топширган фан ва практикаларнинг ўзлаштиришга оид натижаларини ва амалий кўникмаларнинг шакллантирилиш даражасини баҳолаш ва назорат қилиш мақсадида амалга оширилади.

1.16.Таълим натижалари Клиник ординаторнинг рейтинг дафтарчасида акс эттирилади (вазир Низомининг V.Имтиёзли 6-банди).

1.17.Вазир Низомига мувофиқ ҳар бир таълим муассасаси клиник ординаторини тайёрлаш учун ички ўқиш ҳақ тўловларини шартномалари ҳисобга олган ҳолда ушбу «Клиник ординатурада таълимни ташкил этиш тартиби»ни ишлаб чиқади ва муассаса Кенгашида тасдиқлайди.

2.Ўзлаштириш бўйича жорий назорат ўтказиш тартиби

2.1.Клиник ординатор тегишли малакавий бўйича назарияви тайёрлаш бўйича таълим дастурини ижобатли ўзлаштирганда, шахсий ўқув режасини

бажарилиши, шу жумладан имтиҳон ўқув режасига кўра тугалланган ўқув даври якунида ташкиллаштирилиши, даврларга мустақил тайёргарлик кўришни ўқитувчи томонидан таълим дастури доирасида берилган вазифаларни бажарилиши шарт.

2.2. Ўқув жараёнини ташкил этишда ўзлаштиришнинг жорий назоратини таълим дастурини ўзлаштириш жараёнини бошқаришга тизимлилайди ва фанларнинг ишчи дастури, дарс жадвали доирасида мунтазам ҳолда семинар турларига ўқув машғулотлари ёки ўқув амалиётини ўташ пайтида амалга оширилади. Ушбу назорат шундайки равишда ҳафтада бир марта амалга оширилиши, дастурнинг ўқув мақсадларига эришилиш бўйича таълим олувчи фаолиятининг барча томонларини камраб олиши лозим. Ўзлаштиришнинг жорий назорат шакллари таълим ҳажда шиссланиётган амалий кўникмалар мазмунининг ўзига хослиги билан белгиланади.

2.3.Жорий назорат қилиш олдучининг дарс машғулотида кўра тугалланган ўқув машғулотларига қатнашиш назоратини, таълим олувчи томонидан ёзилган назорат ишларини текшириш натижаларини баҳолаш ҳамда таълим олувчининг фан бўйича ўқув материалини, ҳам ўқитиш ёки амалий аттестациялашга ўқув амалиётини ўзлаштириш даражасини баҳолашни ўз ичига олади.

2.4.Ўзлаштиришнинг жорий назоратини профессор-ўқитувчи давомида бўлиши. Белгиси ўқув курсини ташкил этишга ва ёки мутахассислар ўқув амалиётини раҳбарлик қилайтган таълим муассаса (кафедра, бўлим, лабораториялар ва ҳ.к) ҳамкорлари сифатида ўқитувчи либ юритилади) амалга оширади.

2.5.Ўзлаштиришнинг жорий назорати ўқитувчи томонидан белгиланган тартибда ўмазкур Низомнинг V.Иловаси. 7-шаклдаги қайдларни киритган ҳолда таълим олувчиларнинг ўзлаштириш ва давомат журналида акс эттирилади. Ўқитувчи таълим олувчининг ўзлаштириш ва ишончли ҳисобга олиш журналига киритилган қайдларининг ҳақлилигини, ўқитилган ҳар дарснинг бўйича амалиётларининг ўз вақтида олиб борилишини назорат қилади. Таълим олувчининг ўз вақтларини ва ўзлаштириш журналида акс эттирилган маълумотлар қилинг ҳақиқатга мослигини ҳамда тегишли жавобгарликни кўзлаган ҳолда ҳисобланади.

2.6.Фан ўқув амалиёти бўйича белгиланган жорий назорат шаклларида ўзлаштиришга қўйилган талабларга кўра ўтказиш қилинг ташкилотлари дарс жадвалига мувофиқ ҳолда семестр давомида ўқув машғулотлари ёки амалиётини ўташ пайтида ушбу назоратлар ўтиши ҳисобланади.

2.7.Ўзлаштиришни ҳисобга олиш давомат ҳақидаги ҳар тугаллари ўз вақтларини ва давомат журналига киритилган ҳолда маълум раҳбар ташкилотлар амалга оширилади.

2.8.Ўқув машғулотини қолдириш клиник ординатори ўқув машғулотига келишининг тиклашнинг биринчи куниди кейинги ўқув машғулотларига келтириб ва қолдирган машғулотни ўзлаштириб олиш мақсадида машғулотни қолдириш сабабининг узрлилигини тасдиқловчи ҳужжатини тақдим этиши шарт. Машғулотни қолдириш сабабининг узрлилигини тасдиқловчи ҳужжатининг йўқлиги машғулотни қолдирган қисм учун ҳисобланган учун ҳақ тўлаш ҳисобга олинади. Бу ҳолатда тегишли муассасанинг раҳбари (кафедра, бўлим, лаборатория мудири ва ҳ.к) талаби билан машғулотни қолдириш сабабини ёзма равишда тушунтириб бериши сўралади, сўнг унинг тавсифи тўғрисида қарор қабул қилади. Агар машғулотни қолдириш сабаби узрли деб ҳисобланса, таълим олувчига кейинги ўқув машғулотларига келиши ва қолдирилган машғулотни ўзлаштириш учун рухсатнома берилади ва ушбу машғулотни узрли қолдиришини ҳисобга олиб қайта ўтилади.

2.9.Клиник ординаторлари ишончли ўқув машғулотини узрли сабабга кўра қолдирганини қилларига тегишли муассасанинг раҳбари (кафедра, бўлим, лаборатория мудири ва ҳ.к) унга ўқув-меҳнат топшириғини бажарилиши пўт қўймаслиги бўйича топшириқлар беради ва кейинги ўқув машғулотларига келишиши ва қолдирган машғулотни ўзлаштириш учун рухсатнома беради. Ўзлаштириш жараёни индивидуал тарзда белгиланади ва ушбу машғулотни узрсиз қолдирганлиги ҳисобга олиб қайта ўтилади. Агар машғулотларни қолдириш ҳоллари такрорланса, бу ҳолатда ординатор тиббиётда ўқув режасини бажаришга пўрсатилган деб ҳисобланади.

2.10. Клиник ординатори умумий ҳисобда 72 соат ва ундан ортиқ дарс бўйича 144 соат ўқув машғулотларини узрсиз сабабларга кўра қолдирса, у тегишли муассасадан ҳайдалади.

2.11. Клиник ординатори тегишли муассасадан кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к) томонидан тақдим олувчининг касбий лаёқатсизлиги (мутахассислик бўйича билимларни ва амалий кўникмаларни ўзлаштиришга жойлаштирилиш бўйича) маълумотларини берган ҳолда ҳайдалишини мумкин. Ушбу ҳолатларда тегишли муассасаси раҳбари томонидан чақирув тегишли комиссия тақдим олувчининг касбий лаёқатсизлигини тўғрисидаги масаланинг принципиал тарзда кўриб чиқади ва қарор қабул қилади. Комиссиянинг

қарори асосида таълим муассасаси раҳбари қайлаш тўғрисида буйруқ чиқаради

3. Ўқитувчиларни бўлимга ораликдан ишларга ўтказиш тартиби

3.1. Ораликдаги мақсадлар – клиник ординаторлар томонидан олинган назарий ва амалий билимларни, клиник фикрлашнинг ривожланиш даражаси, олинган билимни онгли равишда клиник ҳамда уларни жуайда бўлиш, блок, ўқш бўйича амалий малакаларни ошириш бўлимларини бажарилган ишлар.

3.2.Клиник ординаторлар учун ораликдаги ишларни сифатли, бўлим бошлиги ўқитувчиларнинг клиник тажрибасини назарий билими ва амалий кўникмаларини ўзлаштиришни комплекс текширишга оркали амалга оширилади. Ораликдаги назоратни олиб бориш жараёнда тиркибий бўлинмаларнинг ходимлари жалб қилиниши зарурлиги ҳисобга олинади.

3.3.Ораликдаги ўқиш материаллари, бўлим (бўлинма) ўқитувчиларининг ҳозирги назорат бўйича қарорлар бўлимлар клиник ординатура дастури бўйича тегишли ўқув йилларига ишлаб чиқилади.

3.4.Ораликдаги назорат натижалари тегишли кафедралар (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.) томонидан натижаларни қайд этган ҳолда ўқитувчи ва давомат журналида рақамлаштирилиши лозим.

3.5.Клиник ординатура назоратга келишган ҳолларда жалб этилган тегишли кафедра, бўлим, лабораторияларнинг мудирлари ва ҳ.к.) тегишли муассасаларга раҳбарлик қилувчи бўлимлар ўқитувчилари билдирги назорат қилинади.

3.6.Клиник ординатура дастури бўйича ораликдаги назоратдан қониқарсиз натижалар ёки ораликдаги назоратдан ўзлаштирмаган ҳолатлар академик қарздорлик деб ҳисобланади.

3.7.Академик қарздорликни тегишли муассасаси томонидан ўқитилиш муддатларда бир йил давомида икки марта ёзишга рухсат этилади.

3.8. Академик қарздорликни бартараф этмаган клиник ординаторлар тегишли дастурини ишлаб чиқиш ўзлаштиришни ўқув режасини бажарилиб бўлгунга қадар ўқишдан четлаштирилади ва ўқув режасини муассасасидан ҳайдалади.

3.9.Ораликдаги назорат натижалари ҳамда клиник ординатура дастурлари бўйича ўқув жараёнини яхшилаш бўйича таклифлар тегишли мутахассисликлар кафедралари (бўлими, лабораторияси ва ҳ.к.). Кафедра ёки бўлимлар йиғилишида муҳокамаси учун киритилади.

4. Якуний ва ораликдаги назоратни бажарилишини таъминлаш учун масъуллар

4.1. Клиник ординаторларнинг ўқишларини бўйича жорий ва оралиқ назорат талабаларнинг мустақил ишларини ташкил этишга қаратилган. Ушбу методик кўрсатмалар клиник ординаторларнинг мустақил таълим-тарбиявий ишларини самарали ташкил этишга ёрдам беради.

Жорий ва оралиқ назоратнинг ташкилий шакллари қуйидагилар ҳисобланади:

4.1.1 Суҳбат – ўқитувчининг талабанинг ордината бўлган мавзуни бўлиб, унинг мақсади:

-клиник ординаторнинг мавзу бўлган билимларини тизимлаштириш ва аниқлаштириш, уни материалга ўзлаштириш бўйича интеллектуал имкониятларини текшириш.

- назарий назорат қилинадиган материал бўйича билимнинг тўлиқлиги.

-шахсий коммуникация қилиш салоҳиятини ривожлантириш имкониятини яратиш ва касбий оид маълумот бўйича мулоқотга қириб бориш, илмий ғоя материалларини, касбга оид ғояларини билиш ҳисобланади.

Суҳбат пайтида клиник ординатори бўлим бўйича мавжуд назарий билимларни ва замонавий методлар билан танишганлиги материалларни бўйича билимини аниқлаш этади. мустақилда фикр юритиш этади. кўйилган саволларга жавоб беради.

Баҳолаш шкаласининг шкала:

- «100-86%» ўқитувчи материални чуқур ва мустақил ўзлаштирган, уни бўлим мазмунини билан, фанлараро ва амалиёт билан алоқасини изоҳлай берган, тушунчаларнинг кўпчилигини ўзларидаги алоқаларини кўпчилигини ажрата олган, масала ва амалий топшириқларни эркин бажарган. қабул қилинган қарорларни тўғри асослаб берган, материалларни мустақил тарзда умумлаштириб ва изоҳлай берган ва бундан хулосалар қила олган. бўлимнинг ординаторига кўйилади;

- «85-71%» ўқитувчи материални мустақил бирлашган, уни саволлар ва топшириқлардан келиб чиққан ҳолда изоҳлаб берган, фанларни алоқаларини асосларини ажрата олган, назарий қоидаларни тўғри қўллай олганлар ва амалий топшириқларни бажарганда хатоларга йўл қўйган ва қўшимчаларга эга бўлган клиник ординаторга қўйилади;

- «70-70%» асосий материални ўзлаштирган. аммо изоҳида жузъларини бузилиши. ноаниқликларга йўл қўйган. етарли даражада тўғри таъриф берилган, ўқитувчи материални изоҳлашда кетма-кетликка амал қилмаган ва амалий топшириқларни қийинчиликлар билан бажарган клиник ординаторга қўйилади.

- 40-55% дан юқорини натижани олишда бўлишларини билиш, лекин бирлашган вариантни танлаш ёки қўйган ўзгий топшириқлар, масалаларни бажармаган клиник ординаторига қўйилади

1.1.2. Реферат –Клиник ординаторнинг мустақил ишчи малакасини бўлиб, у муайян илмий ўқув-тадқиқот мавзусини назарий таҳлил қилиш бўйича олинган натижаларни ёзма кўринишда баён қилишни ўзида ламоёт олади, унда муаллиф танлаган мавзунинг моҳиятини очиб бериш, турли қарашларни қиёслаш ҳамда муаммо бўйича шахсий фикрини баён қилади

Ўқитувчининг топшириғига кўра рефератлар семинарларда ҳамда ўқитувчининг белгилаган мавзуси бўйича шахсан клиник ординатори билан суҳбат қилиш орқали топширилиши мумкин.

Бажарилиш кўрсаткичлари қуйидаги

Рефератнинг мазмуни ва ёзилиш талаблари: Реферат муаллиф томонидан тўлиқ мустақил равишда бажарилган бўлиб, унинг бажарилиш механизми қўйидагиларни ифодаси керак: мавзунинг долзарблигини асослаганлиги; масаланинг моҳиятини очиб бериб ёритилганлиги; расмийлаштиришга қўйилган талабларга амал қилинганлиги.

Адабиётлар таҳлилига тадқиқот мавзусининг долзарблиги: б) муаммони кўйишда ишлатилган ва мустақил таҳлил, илмий шакл (фаразлар, гипотезалар) ёритилиши; в) мавзу муаммоларининг илмий концепцияларни изчил, ғоявий тадқиқотлар, тавсияларнинг асосланганлиги; г) материалларни тизимлаштириш ва таҳлилларнинг кўпқиррали эканлиги; д) муаллифнинг қарашларини жамоа этиқ, бахслар ва фикрларнинг мустақиллиги. е) матннинг стил жиҳатдан ёзилиши.

Адабиётлар кўрсатилиши қоидаларига риоя этилиши реферат мавзусига тегишли, б) жалб қилинган рефератлар мавзуси ва режасига мослиги; в) манбаларнинг тўлиқлиги ва чуқурлиги; г) материал билан ишлаш усулларининг асосланганлиги, д) хулосалар, бахс ва мавзуни (муаммо) бўйича турли фикрларни баҳолаш кўрсаткичлари ёритилиши

Адабиётларни жалб қилишда асосланганлиги фойдаланилган адабиётларни бакалавр: таҳлилга мавзуси бўйича энг ишончли ишларни ўзлаштирганлиги (шу жумладан, охирги йилларда чоп этилган журнал материаллари, монография ва статистика маълумотлари, хабар ер. материалларни ва ҳ.к.)

Материалларни қўйилган талабларга мос ҳолда ёритилиши: а) фойдаланилган адабиётларга ҳаволалар, адабиётлар рўйхати қай тарзда тузги расмийлаштирилган: б) саволларга ва ноаниқ жойларни (шу жумладан

имтиҳон олиб топширилиши, ёзилишлик ишларни тўпланиши, атамаларни бериш, рефератлар ҳимоясига қўйилган талаб ҳақида амалий машғулот.

Баҳолаш мезонлари:

- «100-86%»рефератни ёзиш ва ҳимоялашга қўйилган барча талаблар бажарилганлигидаги этиборга муаммо кўрсатилган ва шахсий қарашлар мавжудлиги, хулосалар шакллантирилган. ҳажмига амал қилинган, тавсия расмийлаштиришга қўйилган, кўпчилик саволларга тўғри жавоб берилган тақдирда қўйилади

- «85-71%»рефератда ва ҳимоясида қўйилган асосий талаблар бажарилган. лекин бу жараёнда камчиликларга йўл қўйилган: хусусан, материални изоҳлашда камчиликлар мавжуд бўлган: йўқлашда мантиқий кетма-кетлик мавжуд эмаслиги: реферат ҳажмига амал қилинмаган: расмийлаштиришда камчиликлар кўзга ташланган, ҳимоялаш пайтида берилган қўшимча саволларга берилган жавоб тўлиқ бўлмаган тақдирда қўйилади

- «85-70%»рефератни ёзиш ва ҳимоя қилишга қўйилган талабларни бажаришда сезиларли камчиликлар мавжуд бўлган: хусусан, мавзу қисман ёритилган, реферат мазмунида ёки қўшимча саволларга жавоб берганда шаклдаги хатоларга йўл қўйилган; ҳимоя пайтида хулоса мавжуд бўлишини тақдирда қўйилади.

- «0-59%» реферат топшириш очиб берилмаган, муаммони ечишга тушунмаслик ҳолати кузатилган тақдирда қўйилади.

4.1.3 Мавзуга доир тақдимот- Клиник ҳолатларнинг мустақил ишнинг маҳсулоти бўлиб, у муайян ўқув-амалий, ўқув-тадқиқот ёки илмий масалани ечиш бўйича олинган натижаларни кўргазмали бериш бўйича жамоада чиқишни ўзида ишлаб этади.

Мавзуни ёритиш жараёнлари

1. Регламентация қилиш (5-7 дақ.).
2. Мавзуни ёритиш.
3. Мавзуни тўлдириш
4. Тўпланган назарий материалларнинг тўлиқлиги таъминланиши.
5. Мавзуланинг тақдимоти ўқитиш доскаси, плазма, жавдвал ва бошқалардан фойдаланиш).
6. Белгиланган изоҳлаш шаклларини ишлатиш, луғат тўлдириш
7. Талабнинг лимлаётган масала бўйича қисқача хулоса
8. Тинглочиларнинг саволларига жавоб бериш.
9. Тақдимот материалларининг мавзуни ёритишдаги
10. Расмийлаштириш.

Баҳолаш шкаласининг изоҳи:

Ҳар бир мезон учун максимал 100 %

4.1.4 Кейс-масала муаммони топшириқ, бўлиб, унда ёзилган ёзувчи мазкур муаммони ечиш учун зарур бўлган реал касбга қаратилган вазиятни англаш талаб этилади. Ёзишни организатор мустақил тарзда мақсадни шакллантириш, ахборотни топади ва йиғиш, уни таҳлил қилиш, гипотезани илгари суриш, муаммони ечиш вариантини танлаш, хулосаларни шакллантириш, таҳлилнинг оптимал ечимини асослаб беради.

Баҳолаш мезонларининг акси:

«100-86%» топшириқ бажарилган, хулосалар ва натижа қўлланган қўлланма кўрсатилган;

– «85-71%» топшириқ бажарилган, аммо мантиқий изчил амалий таснифлаш битта-иккита хатоларга йўл қўйилган. хулосалар қисман холларда кўрсатилган;

«56-70%» ишлаётган ёки шахсий таснифдаги ҳодисаларни йўл қўйилган, хулоса ҳарбий шароитларнинг характер қилинган холларда кўрсатилган.

«0-55%» топшириқнинг мазмуни тушунмаган холда бажарилган,мақсадга топшириқка мос бўлмаган холларда қўйилади.

4.1.5. Эссе – Таълим олувчи қўйилган муаммоларнинг моҳиятини ўзига тарзда изоҳлаш, ушбу муаммони тегишли фаннинг концепциясига ва тизимли дисциплиналарни фойдаланиш холда хулосалаштириш талаб қилади. Қўйилган муаммо бўйича мулоҳазанинг қатъийларини умумлаштирувчи хулоса ёзиш шакллантирилган (матнини 2 бетларга) кўлланма ёзишга йўналтирилган иншодир

Эссега қўйиладиган талаблар:

– Эссе бир яхлит сифатида тарих этилиши ғоя аниқ ва тушунарли бўлиши лозим.

Эссе ёзишга материалли ўз ичига олишини. фикрлаш жараёнини ёритиш учун зарур бўлган ахборотларни тарихий-тарихий лозим

Эссе самарали компетенцион тузилмага эга, тарихий бўйича чақириқ ва аниқ бўлиши лозим

– Эссенинг ҳар бир сатри фикрларни битта асосий ғоянга тарихий топиши лозим.

– Эссе муаллиф ишчи тушунчалар. атамалар. ўзгартириш, ёзиш қоидаларга амал қилишини ва уларни ўйлашни биришини кўрсатиши лозим.

Эссе муаммо бўйича илгари сурилган қарама қарши нуқтаи назарларни ўз ичига олиши лозим.

Баҳолаш мезонларининг акси:

– «100-86%»

«85-71%» тоифадаги баҳоланган, фикрнинг маъмуни имкон кўринишида ёритилмаган аммо аниқлигини маъмуни уни тушунтиришлар ёрдамида берилган. талаб қилинган холда ишончли карорлар илгари сурилган, хулосалар киритилган холларда қўйилади.

– «56-70%»-изоҳлашсиз шахсий карашлар илгари сурилган ёки шахсий карашлари сурилмаган. мантиқий ёки имконий алоқадорлик ҳолларида йўл қўйилган, хулосаларни тадқиқотларнинг қисқача киритилган холларда қўйилади.

«0-55%» фикрнинг маъмуни ёритилмаган, талабларнинг маъмуни уни тушунтиришга ҳажда тасаввур берилмаган. топшириқнинг мазмуни тушунилмаган холда бажарилган, максулот топшириққа мос бўлмаган холларда қўйилади.

4.1.6. Тестлар – воситаси бўйича. у орқали ўқитувчиларнинг ишончли тарзда аниқланган билим, ўқув ва кўникмаларининг даражасини баҳолашни тестлар бўйича (модул) фан якунланишдан кейин ўтказилади. Тестлар банки тестлар базасини қўйилган талабларга мувофиқ холда қатъий тасдиқланган ва ишлаб чиқилган. Ҳажм ва мазмуни бўйича ўқув дастурига мос бўлиши керак.

Бакалавр шакшасининг назорат:Балл-рейтинг тизимига мувофиқ холда бахоланади.

4.1.7 Амалий кўникмаларни қабул қилиш Амалий кўникма ёрдамида ўқитувчиларнинг ўқув дастурида кўзда тутилган амалий кўникмаларни ҳосил бериш, талабнинг назарий билимларини кўникмалари бўйича баҳоланади (Масалан, инъекциялар, анамнезларни ёзиш, касалнинг бўйича лаборатория-ташхис, профилактика ва реабилитацион тадбирлар режасини тузиш. Тиббий ҳужжатларни тўлдириш ва х.к.)

Амалий кўникма ва ўқувларини бахолаш шкалаларни "ўзлаштирилди" ёки "ўзлаштирилмади" деб бахоланади.

Бахолаш мезонлари

- «Ўзлаштирилди» мавзу бўйича ўқув материалининг ўзлаштирилганлик даражаси, амалий кўникмаларни амалга оширишда усулни билган, амалий кўникмаларни амалга ошириш усули ва техникасининг тўғри кетма-кетликда шакл келган холда шаклга ошира олган.

- «Ўзлаштирилмади» амалий кўникмалар бўйича етарли билимларга эга бўлмаган ҳолларда амалга оширишда қийинчиликка дуч келган, билимдаги камчиликларни хато қилган ҳолларда қўйилади.

бажарини текширган ва уларни бўйича самараларга берилган тавсияларни тўлиқ бўлмаган клиник ординаторига қўйилади.

4.1.8. Суҳбат.

Билимларни текширишнинг асосий бўлимлари бўйича бажарилади. Суҳбат интизорлари қуйидаги жадвал бўйича бажарилади:

«100-96%» қабул қилинган топшириқни ҳисобга олган ҳолда ташхисни тўғри қўйган, касалликларнинг клиник ҳамда бўйича бўйича тўлиқ билимларга эга бўлган, уларга тавсия қўйиш, лаборатория ва профилактика клиник, маъруза ва ёритилган, асосий ва қўшимча адабиётларни фойдаланган ҳолда саволларга тўғри жавоб берган клиник ординаторига қўйилади.

«71-85%»ташхисни тўғри қўйган, аммо уни асослашда ноаниқликларга йўл қўйган, касалликларнинг клиник жиҳатдан бўлиши бўйича яхши билимларни ҳам, ҳамда, уларга тавсия қўйиш, лаборатория ва профилактика клиник усулларини бирини-кетин клиник қамчиликларга эга бўлган, саволларга берилган жавоб ҳарфи клиник камчиликларга йўл қўйган клиник ординаторига қўйилади.

«56–70%» қасалликни биларган, аммо топшириқга мувофиқ ҳолда тавсия қўя олмаган, фан бўйича асосий билимларни намойиш этган ҳолда саволларга жавоб беришда жиддий хатоларга йўл қўйган клиник ординаторига қўйилади.

«0-55%» топшириқни қўя олмаган ёки нотўғри қўйган, касалликларнинг клиник намойён бўлиши, уларга тавсия қўйиш, ҳисобга, лаборатория ва профилактика клиник бўйича жиддий хатоларга эга бўлган, билет саволлари мазмуни ҳамда қўшимча қўлланмага саволларга тўғри жавоб бермаган клиник ординаторига қўйилади.

4.1.9. Адабиётларни вактида ва сифатли ўзлаштирилиши. клиник ординаторни клиник ишлаб чиқишда илмий раҳбар ва доцентлар. ҳамда клиник ординатор бириктирилган лаборантлар томонидан ўтказилаётган клиник ишларга ва бемор ларни текшириш клиник ҳисобга олинади.

4.1.10. Амалий кўникмаларни ўзлаштирган клиник ординатор мустақил олиб борилаётган беморларда намоят қилинади.

5.Клиник ординаторнинг мустақил ишини ташкил этиш

5.1. Мустақил иш қуйидаги кўринишда амалга оширилади:

- тренажёр, муляж, симуляцион хоналарда амалий кўникмаларни мустақил тарзда такомиллаштириш;
- клиник базаларда лаборатория ишларини бажариш бўйича кўникмаларни тўлиқ ўзлаштириш;

- беморларни профилактика кўрикдан ўтказиш, диспансеризацияга ва патронажда мустақил тарзда шуғулланиш;
- ахолига ўргатиш санитария- таълимот ишларини мустақил тарзда олиб бориш;
- ўргатишнинг симуляцион клиник компьютер дастурларидан фойдаланиш;
- дарсдан бошқа мустақил ишлар бўйича бажариладиган топшириқларни ўзлаштириш;
- берилган мавзу бўйича реферат ва тақдимотлар тайёрлаш;
- тестлар ва чизмаларни тайёрлаш;
- клиник ва клиникага қадар босқичлар беморлари, кейслар ва клиник ахборотлардан фойдаланган ҳолда ўқув ишланмаларини тайёрлаш.
- график органайзерлар, кроссвордлар, вазиятли масала, кейслар ва х.к. ни ишлаб чиқиш ва ечиш;
- видеороликлар,тақдимотларни тайёрлаш ва ушбу ишлар жараёнида кўникма ҳосил қилиш.

5.2. Мустақил ишларни бажариш учун клиник ординаторнинг ярим йиллик (йиллик) индивидуал ўқув режасининг мазмуни

6. Клиник ординаторни ярим йиллик (йиллик) ва якуний аттестациядан ўтказиш тартиби

6.1. *Ярим йиллик (йиллик) аттестацияларни ўтказиш тартиби*

6.1.1 Ўқув режаси ва ўқув дастурига мувофиқ ҳолда ярим йиллик аттестация ҳар бир семестрнинг охирида, йиллик аттестация эса клиник ординаторнинг биринчи ўқув йили якунида ўтказилади

6.1.2 Клиник ординаторларни ярим йиллик ва йиллик аттестациясини қуйидаги комиссия томонидан ўтказилади. Ярим йиллик ва йиллик аттестацияни ўтказиш бўйича комиссиянинг тарқиби ва ролли мутахассисларни тайёрловчи муассаса раҳбарининг буйруғи билан тасдиқланади.

6.1.3. Аттестация комиссиясининг тарқиби мутахассисларни тайёрлашга ихтисослашган йўналишларнинг ҳисобга олган ҳолда фанларни ёки ихтисослик таянч ўқитувчиларининг (малакали мутахассислар) иштирокида етакчи олим ва мутахассислар гуруҳи ёки бўлими мажлиси ёки кафедра қарорига асосланган ҳолда ректорнинг буйруғи билан тасдиқланади.

6.1.4. Ўтказиш муддати тасдиқланган ўқув режаларига мувофиқ ҳолда ишлаш муассаса Кенгашининг қарори билан тасдиқланади.

6.1.5 Ярим йиллик ва йиллик аттестацияни ўтказиш тартиби ва муддати тегишли якуний аттестация бошланишига камида 2 ҳафта олдин хабарлар қилинади.

6.1.6. Аттестация комиссиясининг сифатли ва объектив иштирок этиши шароитларини яратиш мақсадида ярим йиллик (йиллик) аттестация

бош вазифага кўра кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.)да олий таълим ўқитувчилари ва тестлар базасини (ситуацион-имитацион ўйинлар кабинет тайёрлаш) ўқитувчилар, амалий кўникмалар ўқитувчилар аттестациядан ўтказиш учун ўқув-услубий материалларни тайёрлаш ва тасдиқлаш лозим. Бунда билетларнинг сони аттестацияда ўтадиганлар сонидан икки баробар кўп бўлиши керак.

6.1.7. Ҳар бир йўналиш (ихтисослик) аттестациядан ўтиш давида тингловчилар ўқув ва амалий машғулотларга мунтазам қатнаш натижалари клиник ординаторларга ёзма равишда берилади. Аттестация тавсифига эслаш таълими олиб келган кафедра, бўлим, лаборатория ва ҳ.к.да клиник ординаторлари учун масъасага раҳбарлик (икки нафар профессор) томонидан тасдиқланган аттестацияга рухсат бериш тўғрисида бўйруқ тайёрланиши талаблим етказилиши Ф.И.Ш. кўрсатилиши керак.

6.1.8. Тўлиқ олий тайёр кафедра, бўлим, лабораторияда ҳ.к.да ўқитувчи аттестациядан ўтказиш ва йўналиш (ихтисослик) аттестациядан олиниб ўтказилиб, ушбу натижаларни кўрсатилган ординаторлар барча ўқитувчи-ўқитувчиларнинг назарий кўникмаларини ўзлаштириб, тарбиялаш ҳамда клиник ординатор томонидан амалга оширилган ишлар бўйича ҳисобот мухокама қилинганлиги ва ярим йиллик (йиллик) аттестациядан ўтиши ташкил берилганлиги тўғрисида кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.) йиғилишидан кўчирмани акс эттирувчи баённома тавсифи берилади.

6.1.9. Тингловчи олувчилар аттестация комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этади:

- кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.) мудири томонидан тасдиқланган олиб борилган ишлар бўйича ҳисобот;
- клиник ординаторнинг шахсий ишлар режаси;
- интернатура бўйича амалий кўникмаларни ўзлаштиришдан иборат акс эттирувчи кундалик дафтар;
- тутган интерн ишларидан ўқиш бўйича синов варақлари;
- кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.) мудирларидан иккаласи ва амалий биттимлар даражасини курсатган ҳолда таълим олувчига берилган тавсифномаси;
- клиник ординаторни томонидан ошириладиган ишлар бўйича ҳисобот мухокама қилинганлиги, олиб борилган ишлари маълумотлари ва ярим йиллик (йиллик) аттестациядан ўтиши ҳақида берилган кўчирма кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.) йиғилишидан кўчирма.

6.1.10. Клиник ординаторларни ярим йиллик (йиллик) аттестациядан ўтказиш вақти бошланиш ўз ичига олади:

биринчи босқич - тест материалларини ўтказиш йўли билан назарий тайёргарлик даражасини текшириш (у умумий балларни 30 %ни ташкил этади). Бунда тестлар таълим тақсимотининг таълим олишнинг мазкур даврида ўзлаштирилиши лозим бўлган мазкур талпинч олиш босқичига мос бўлган шахсий ихтисослик. туташ ихтисосликларнинг мавзулари. бўлим ёки боскичлар, шахсий ихтисослик фанлари. туташ ихтисосликлар фанлари ҳамда фанлараро (бўлимлар фанлари бўйича) синдромлар тарких қисмлари. Ихтисосликлар ва фанлар бўйича олий ўқув юртининг ўқув ишлаб чиқариш ҳамкорлигини ва таълим олиш сифатларининг сифат билан белгиланади. Тестлар базасиг аттестатсиялаш аттестатсиялаш комиссиясининг 10 % янгилланиб борилиб лозим - амалий кўникмаларни ўзлаштириш даражасини аниқлаш (у умумий балларда 70%ни ташкил этади). Ушбу боскичлаш тури кафедраца ва тизим олиш даври давомида ўзлаштириш учун кўзда тутилган ҳар бир кўникмани ўзлаштириш сони ва даражаси бўйичаларга бўлиниши ҳисобга олинган ҳолда амалга оширилади. Шу боскичда аккредитация аттестация комиссия аъзолари аттестатсион баллар аниқлайди.

Ярим йиллик (йиллик) аттестатсия босқичларининг ҳар бирининг боскичлар мезонлари ҳар бир таълим муассасаси томонидан ишлаб чиқилади ва "Клиник ординатурада таълимни ташкил этиш тартиби"да белгиланган ҳолда берилади

6.1.11 Аттестация пайтида ёки биттирувчи шу куни аттестатсия комиссияси аъзоларини почтовидан ўрнатилган тартибда боскичма равишдаги ёки ёп ва тақдимлаш вақтдан кейин ташкил қилинади

6.1.12. Аттестатсия топшириқларини топширматган биттирувчи келгуси боскичга ўтмайди. Қайта топшириш масаласи бўйича қарор аттестатсия комиссияси томонидан индивидуал тарзда қайта топшириш муддатларини белгилаган ҳолда қабул қилинади. Қайта топшириш учун фақатгина бир марта рухсат этилади

6.1.13 Аттестатсия натижаларига кўра бинни ва кўникмаларни рейтинг натижаларини ҳисобга олган ҳолда клиник ординаторларнинг келгуси семестр, курсга ўтказиш ёки Клиник ординатурадан ҳайдалиш тўғрисида қарор қабул қилади.

6.1.14.Ярим йиллик (йиллик) аттестатсиядан ўтмаган шифокор-ёзувчи ўқиш учун қолдирилиши ёки шахсий ариза асосида мустақил ҳолда таълим курсини ўзлаштиришлари учун қайта ишга ёки ўқишга тиклаш муддати раҳбари томонидан тақдимлаган хайдаш тўғрисидаги буйруқ тайёр қилади.

6.1.15 Кафедра (бўлим, лаборатория ва ҳ.к.) ҳодимлари аттестатсия ҳужжатларини тайёрлаш ва клиник ординаторларни ярим йиллик (йиллик) аттестатсиядан ўтказиш бўйича жавобгарликка ўз зиммасига олади.

6.1.17. Клиник ординаторларини таълим олиш жараёнида якуний (ярим йиллик ва йиллик) аттестациядан ўтказиш 100 баллик, тўпланадиган тизим бўйича амалга оширилади. Якуний баҳолаш қуйидаги кўрсаткичлардан келиб чиққан ҳолда шаклланади:

- жорий ва оралик назорат – 30 % (коэффициент 0,3);
- аттестациянинг амалий билим ва кўникмалар назорати - 50% (коэффициент 0,5);
- аттестациянинг тест назорати - 20 % (коэффициент 0,2).

6.2.*Якуний аттестацияни ўтказиш тартиби*

6.2.1. Якуний аттестациянинг мақсади клиник ординатура битирувчисининг касбий вазифаларни бажаришга тайёргарлик даражасини ҳамда уларнинг "Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатурада қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик даражасига қўйилган"га ва мутахассиснинг касбий тавсифига мувофиклиги ўрнатишдан иборат.

6.2.2. Тайёргарлик бўйича шахсий режани тўлиқ ҳажмда бажарилган ва тегишли таълим дастури бўйича аттестациядан муваффақиятли ўтган клиник ординаторларига ихтисослик бўйича якуний аттестациядан ўтиш рухсат берилади.

6.2.3. Клиник ординаторларини якуний аттестациядан ўтказиш махсус комиссия томонидан амалга оширилади. Якуний аттестацияни ўтказиш бўйича комиссия таркиби ва раиси мутахассисни тайёрлайдиган муассаса раҳбарининг бўйруғи билан тасдикланади.

6.2.4. Якуний аттестациядан ўтказиш бўйича комиссияни раис бошқаради. У битирувчиларга қўйилган талабларнинг яхлитлигини таъминлайди.

6.2.5. Якуний аттестациядан ўтказиш бўйича комиссия раиси одатда мутахассисни тайёрлаш муассасида ишламайдиган, тегишли ихтисослиги бўйича фан доктори, профессоралар, улар мавжуд бўлмаган ҳолларда – фан номзодлари ёки тиббий кадрларнинг истеъмолчиси ҳисобланган муассасанинг йирик мутахассислар орасидан бўлган шахс тайинланади. Аттестация комиссияси раиси Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тасдикланади.

6.2.6. Якуний аттестациядан ўтказиш бўйича комиссиянинг таркиби профессор-ўкитувчилардан ва илмий ходимлардан ҳамда бошқа ташкилотлардан таклиф этилаётган шахслар – амалий соғликни сақлаш раҳбарлари ва мутахассислар, бошқа ОТМ ва муассасалардаги етакчи ўқитувчилар ва илмий ходимлардан шаклланади.

6.2.7. Якуний аттестациядан ўтказиш бўйича комиссиянинг таркиби ва фаолият кўрсатиш муддатлари якуний аттестация бошланишига 1 ой

комиссия мужская ҳамкори (доктор, профессорлар) бўлиши билан тасдиқланади.

6.2.8. Якуний аттестациядан ўтказиш бўйича комиссия ўз фаолиятида таълим дастурларига қўйилган талаблар, мутахассисликнинг малакавий тавсифлари, услубий материаллар ҳамда аттестациядан ўтказиш бўйича амалдаги қарор ва кўрсатмаларга амал қилади.

6.2.9. Аттестация комиссиясининг асосий вазифа ва функциялари қуйидагилардан иборат:

-клиник ординатура битирувчиларининг касбий тайёргарлик даражасини текшириш ва бўйича малакавий тавсифларига мувофиқлигини аниқлаш;

-якуний аттестация натижалари бўйича битирувчига малакаси ва тасдиқланган шаклдаги тегишли ҳужжатни бериш тўғрисида қарор қабул қилиш;

-комиссиянинг фаолияти натижалари бўйича таълим олувчиларнинг тайёргарлигини такомиллаштиришга қаратилган тавсияларни ишлаб чиқиш.

6.2.10. Якуний аттестацияга ўқув ва илмий ишларга мувофиқ ҳамда зарур таълим курсларини тўлиқ ўтган клиник ординатор ҳужжатларни расмийлаштириш учун ўқув ишлари бўйича проректорга тақдим этилган тасдиқланган якуний аттестацияга рухсат бериш тўғрисида буйруқ тайёрланади (таълим олувчининг Ф.И.Ш. кўрсатган ҳолда).

6.2.11. Тиббиёт олий ўқув юртида якуний аттестациядан ўтказиш учун барча ҳужжатларни тайёрлаш тегишли кафедра бўйича лабораторияга ва ўқув ишлари бўйича проректорга топширилади.

6.2.12. Клиник ординаторлар аттестация комиссиясига қуйидаги ҳужжатларни тақдим этгандан кейин якуний аттестацияга рухсат этилади.

1. Клиник ординаторнинг шахсий иш режаси.

2. Ихтисослик бўйича малакавий кўникмаларни ўзлаштиришни акс эттирувчи ҳужжатлар.

3. Тугалланган ишлар бўйича синопсислар.

4. Назарий ва амалий билимларни намоён этган ҳолда таълим олувчига берилган тавсифнома.

5. Клиник ординатор томонидан амалга оширилган ишлар бўйича ҳисобот мухокама қилинганлиги, олиб борилган ишларни жорий этганлиги ва якуний аттестациядан ўтишга тавсия берилганлиги тўғрисида кафедра бўйича лаборатория вақ к Йиғилишидан кўчирма.

6.2.13. Клиник ординаторларни якуний аттестациядан ўтказиш имтиҳон биллетини ўз ичига олади.

Биринчи босқич тест имтиҳонларини ўтказиш йўли билан назарий тайёргарлик даражасини текширишга ажратилган умумий балларнинг 30 %ини ташкил этади). Бунда тестлар бутун таълим дастури бўйича ўтилган фанларни, асосий

ихтисослик фанлари, туташ ихтисослик фанлари ҳамда факультатив (кўшимча фанлар) бўйича) тайёрланган соатлардан тарқий топиши лозим. Тестлар ва фанлар бўйича савол-лар сонининг фанга ажратилган ўқув ишбатига ўқитувчининг ахамиятлилиги ва таълим олиш соатларининг сони билан белгиланади.

Иккинчи босқич –клиник ихтисос бўлиб, у асосий кўникмаларни ўзлаштириш даражасини текшириш, амалий билимларни ва мазкур ихтисослик бўйича олинг касбий тайёргарлик ҳамда олинг кўникмаларини баҳолашни ўзида намоён этади. Бу ўқувчи балл билан 70%дан кам бўлмаслиги лозим.

6.2.14 Аттестация комиссиясининг сифатли ва объектив ишлаши учун параметрлари аниқлаш мақсадида якуний аттестация бошланишга қадар кафедра (бўлим, лаборатория ва х.к.)да савол-лар рўйхати ва ихтисослик-ихтисослаштирувчи фанлар, касбий тайёргарлик фанлари бўйича тестлар базасини, амалий кўникмалар рўйхатини, аттестацияга киритилиши керак-лиги мақсадларни ўз ичига олган имтихон билетлари тўпламини тайёрлаш ва тасдиклаш керак. Бунда билетларнинг сони аттестацияга ўтказилаётган ихтисослик-лар сонидан камида икки баробар кўпроқ бўлиши лозим.

6.2.15. Якуний аттестация олинг босқичларининг ҳар бирини бахолаш мезонлари ҳақи бир таълим муассасаси томонидан ишлаб чиқилган "Клиник ординатурада таълимни ташкил этиш тартиби"да батафсил ёритиб берилади.

6.2.16.Аттестация ишчилари бипирувчини шу куни аттестация комиссияси йиғилишини томонидан ўрганилган тарихбўй баённома рекомендациялари ва тасдиклаш акдан кейин эълон килинади.

6.2.17 Клиник ординаторларнинг тайёргарлик даражасини бахолаш ва якуний аттестация комиссиясининг қарори таълим муассасаси Кенгашида фақатгина бўлиши овоз килинади.

6.2.18. Клиник ординаторларни якуний аттестациядан ўтказиш мазкур Низом асосида ташкил этилиши ва якуний аттестация бошланишига 1 ой қолганда бу ҳақида талаба-ларга хабарлар қилинади. Ординаторларга тайёргарлик кўриш учун зарур бўлган маслаҳатлар ҳам олинади ва керакли маслаҳатлар кўрсатилади.

6.2.19. Аттестация олинг босқичларининг бирини топширмаган битирувчи кейинги босқичга ўтмайди (қайта топширишга мумкин эмас).

6.2.20. Аттестация синовининг якуний босқичини топширмаган битирувчи якуний аттестациядан ўтказилмаган деб хисобланади.

6.2.21 Якуний аттестацияни такрор ўтиш якуний аттестациянинг ўтилгандан кейин бир йилдан олинлаб ва учинчи марта кўп эмас қилиб белгиланади.

6.2.22 Якуний аттестациядан такрор ўтиш олинг таълим муассасаси томонидан бир марталдан кўп тайинланиши мумкин эмас.

6.2.23. Якуний аттестация ёки унинг босқичларининг бирида ўқув сабабларга (узоқ ўй курсатмалар ёки хулосалар билан тасдиқланган бошқа асосларга хозатларга кўра ўзлаштира олмаган ёки ўқишдан узоқ муддат қолиб кетган шахсларга аттестация комиссияси қарори бўйича индивидуал тарзда белгиланадиган муддатларда аттестациядан ўтишга имконият берилади.

6.2.24. Якуний аттестация натижалари бўйича олинган ва кўшимчалар киритилган ягоналар журнал Клиник ординатура мультфильмлари битирувчи шахсларга берилган дипломга ўзгартиш киритилади.

6.2.25. Аттестация комиссиясининг якуний аттестация натижалари бўйича битирувчиларга ўзлаштирма берилиб тугатилгани ҳақидаги қарорларни олий ихтисослик ўқитилишда ишлаётган ординатор-стажер комиссия аъзоларининг одий кўпчилик овози билан қабул қилинади. овозлар соны тенг бўлган ҳолларда – якуний аттестация комиссия раисининг овози ҳал қилувчи ҳисобланади.

6.2.26. Клиник ординатурадан чиқарилган тингловчи ординаторлар таълим муассасаси раҳбари (директор) томонидан бўйруқ билан белгиланган таълим олиш муддатига тикланади. Тикланиш тўғрисидаги қарор ҳар бир алоҳида ҳолатда комиссия томонидан кабул қилинади.

6.2.27. Аттестация комиссиясининг барча қарорлари баённомалар билан расмийлаштирилади.

6.2.28. Аттестация комиссиясининг қарорлари бўйича ҳисобот ва материалларни кейинги тайёрлаш сифатини таъминлаш мақсадида бўйича тавсиялар муассаса Кенгашининг йиғилишида эшитилади ва Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига тақдим этилади.

6.2.29. Таълим муассасаси раҳбарининг бўйруғи билан клиник ординаторларга тўлиқ ҳажмдаги тайёрлаш. тугатилгани. сақтаб ва берилиш бўйича ишсиз ёки муассаса бўлими ташкил этиши лозим.

7.Клиник ординаторларни ўқув амалиётини ташкил этиш тартиби

7.1. Амалий тайёргарлик ординатура қисқача ёритилган ўқув амалиётини амалга оширувчи таълим ва илмий ташкилотларнинг тегишли бўлинмалари базасида ўқийдиган жараён амалий тайёргарлик базаси деб юритилади) амалга оширилади.

7.2. Таълим муассасаси таълим остувчиларни амалий тайёргарлик ўташ жойлари бўйича мустақил тарзда тақсимлайди. Амалий тайёргарлик клиник ординаторни тасдиқлашни талаб қилади. Ўқув амалиётини ўташ жойини танлаш амалга оширилади. Жойлар раҳбар (кафедра, бўлим, лаборатория ва х.к. мудири) томонидан тасдиқланади.

7.3. Таълим олувчининг амалий тайёргарлигини устидан раҳбарлик таълим муассасаси (кафедра, бўлим, лаборатория ва х.к.) ходимлари ёрдамида тайинланадиган амалий тайёргарлик ўтаётган муассаса раҳбари томонидан

амалиёт синфларида

7.4. Ўзлаштириш кўрсаткичлари ёки малакавий ўқув-ўзлаштириш баҳолаш органлари қарорларига мувофиқ тингловчилар ўқишдан қайта қолдирилиши ёки ўқишга қабул қилинган таълим олувчининг амалий тайёргарлигини кўзда тутувчи ташкилотнинг талабларига кўра кўзда тутувчи ташкилотнинг амалий тайёргарлик бўлимлари амалиётга ўтказилади.

7.5. Барча олувчилар томонидан ахлоқ нормаларига риоя қилиш мақсадида клиникада амалий тайёргарлик бошланишидан ўқув амалий тайёргарликдан ўтиш талаби белгиланиши ёзма равишда билан амалга оширилади.

7.6. Таълим олувчи ҳар жавоб бергандан ўқув амалиётитайёргарлиги ахлоқи қоидаларига тиббиёт муассасаси жойлашган амалий тайёргарлик бошланишидан. шифокорлар ва клиник бўлимлари ва бошқа объектларда амалга оширилади.

7.7. Клиникаларда, клиник базаларда ёки амалий тайёргарлик базаларида ўқув амалий тайёргарликдан ўтказилган таълим олувчилар клиника ҳарбий, клиник базаларда ёки амалий тайёргарлик базаларида амалга қўлланган мосланган муассаса клиник кондалари ва ички чиқиш тартиби кондаларига риоя қилади.

7.8. Клиник ординатор томонидан "Клиник ординаторларни ўқув амалиёти бўйича қўлланма дафтари" (4-илова) юритилиб, унда иккинчи ва кейинги навбатда олинган амалий ўзлаштиришга баҳо қўйилади.

7.9. Малакавий амалиётдан таълим олувчи таълим ўтказган муассаса раҳбарига бўйсунади. Улар мазкур қўлланмага таълим ва лаборатория-профилактика муассаса ходимлари учун ўрнатилган ички тартиб қоидалари. ҳужжат ва интизомларга амал қилади.

8.Клиник ординаторларнинг малакавий амалиётни ташкил этиш ва ўтказиш

8.1. Клиник ординаторнинг малакавий амалиётга таълим ўқув режасида белгиланган муддатларда ўтишни этилади.

8.2. Клиник ординаторлар малакавий амалиётга ошланда "Клиник ординаторларнинг малакавий амалиёти бўйича қўлланма дафтари" ни юритишни лозим (5-илова) Қўлланма дафтари ҳар бир ой ва ой якунида тўлдирилади. Қўлланма дафтари малакавий амалиётни бошқарувчи ҳарбий раҳбар. операция ўқитувчи. тиббиёт катталари, манипуляциялардан бажарилар. рентген ва бошқа хоналарда ишлаш. анжуманда иштирок этиш. жарроҳ клиниц. суҳбат ўтказиш ва х.к.і жараёнида клиник ординаторнинг бирга ишларини тўлдириш бошқариш соатларини кўрсатиш

холда) акс эттирилиши лозим. Акс ҳолда тегишли ҳисобга олинмаган ҳисобот тақдим этилган деб ҳисобланмайди.

8.3.Даволаш муассасасидан амалиётдаги бекорга чиқиш ҳар куни кундалик дафтарини текшириш ва унга имзо қўйиш. Ўғил кўпайган қишлоқларни ўзи тирноқ қўймаслиги.

8.4. Тегишли муассасалардан рақобат кундалик дафтарини тўғри ва мунтазам юритилиши бажарилиши. Ассистент диспансерлаш мумкин ҳисобланган кундалик дафтарини ҳеч қачон қайд этади. Ёзилмаган ассистент имзо қўйилгандан кейин амалга ошади. Тегишли муассасалардан рақобат ёки даволаш-профилактика муассасасидаги рақобатлар томонидан берилган хулосалар кундалик дафтарида чизиқуд бўлмаса, бу клиник ординаторнинг қайдлари белгиланган талабларга тўлиқ мос келишини билдиради.

8.5.Бундан ташқари, амалиётнинг дастлаб мустақиллашган ҳар куни рақобат ҳам, тегишли муассасалардан рақобат ҳам клиник ординатура қабулидаги тамуналий тиббий ҳужжатлар сақланишининг тартиби, амбулаторияларга қабул ва кириш текширишни лозим. Клиник ординатор томонидан кундалик дафтарини ёки намунавий тиббий ҳужжатларни қоғозга қолдаларини бир неча бор бузган ҳолларда амалиёт базасидан ташланган рақобат ва тегишли муассасалардан ташланган рақобат ушбу ҳолатни ҳисобга олиш ва текширувчи бутун амалиётни ўйлашларни бахолаш пасайтириш ҳисобга олинади.

8.6. Кундалик дафтарини қуйидаги қайдлар ўз ўрнимларини тартиб билан -қарамадиган бажарилишини талаблар.

- бажарилиб вақтини кўрсатган ҳолда бирга ишлар турини қисқача равиш ўтиш;
- ўзлаштирилмаган сабабларни кўрсатиш ҳолда ўзлаштирилган ва ўзлаштирилмаган амалий кўникмаларни оғиш ўтиш;

- клиник ординатор бу қоида учун кетган имзо шахсан тарқалдиган бемор бўлган бўлиш бўлмаган клиник ҳулосаси қуйидагининг талаблари

8.7. Клиник ординатор ишлаб чиқарни амалиётни тугатгандан кейин оғиш бирлитган ишлар бўйича ҳисобот тайёрлайди. Ишлаб чиқарип амалиётни бўйича ҳар бир қисмни кабул қилганда талаблар муассасасидан тайинланган рақобат бевосита рақобат бўлиши жудирий билан бирга Клиник ординаторнинг ишлари бўйича ишлаш ишлаш расмийлаштирилади

8.8.Ишлатилган бахолаш, ҳар бир ишга учун бўлиш расмийлаштирилган ва тасдиқланган кундалик дафтарини тақдим этган клиник ординаторларга ҳамда ишга ишга ишлаш берилади. Кундалик дафтарлар ҳамда олинган расмийлаштирилган лозим. Шифохона бош шифокорларнинг имзоси ва муҳрини кундалик дафтар қонунга кўра эмас деб ҳисобланади ва у билан

ва якуний аттестацияга тақлим этишни мумкин эмас. Барча чиқувчи курслари ташкилотчиси, дам олиш куплари ва ҳ.к. ҳар ҳисобига ҳар қандай кўшимчаларга ўзгартиришлар лозим.

8.9. Зачет қуйидаги тархибдаги комиссия томонидан қабул қилинади: тақлим муассасасидан раҳбар, умумий раҳбар (бош шифокор ёки муассаса раҳбари), бевосита раҳбар (шифокор) ишлаши бўлим мудири.

8.10. Амалиёт дастурини бажармаган, олиб борилган ишлар бўйича салбий тақриз олган ёки зачет пайтида қўшимчалар ёки аниқлаштириш киритилган ҳужжатларни акцизник қилиб келтирган ёки амалиётни ўтамаган, келиши ўқиш йилига ўтмайди, якуний аттестацияга киритилмайди ва ўқишдан ҳайдалади.

8.11. Зачет пайтида аттестатни топшириш этиш. унинг ижобий ва салбий жиҳатларини кўрсатиш келгуси шикоятларда биртараф этиш мақсадида муҳокама қилиш лозим.

8.12. Ишлаб чиқаришда амалиётни ўтказишда 100 % ишлаш бўйича амалиёт ташкилоти:

«100-86%»ли баҳо клиник ординаторига қўйилган ҳолда қўйилади

1) ишлаб чиқаришда амалиётга дастурининг барча бўлимларни бўйича тизимлашган чуқур ва тўлиқ билимларни кўрсатган ҳамда унинг долзарблиги ташхисларни якуний саволларга стилистик жиҳатдан саводли, мантиқий тўғри жавоб берган ҳолларда;

2) постларда ишлашда мураккаб амалий муаммоларни мустақил ва ижодкорона ҳал эта олганда;

3) ишлаб чиқаришда амалиётни кундалик дафтарини тўғри равишда юритган, топшириқларни тўлиқ ҳажмда бажарган ҳолларда;

4) амалий кўникмаларнинг усул ва техникадан тўғри фойдаланган. олинган маълумотларни изоҳлай олган ҳолларда;

5) ҳамда таснифномасида ишга ва ижодий равишда ишбилармонлик кўрсатган ҳолларда.

«85-71%»ли баҳо клиник ординаторига қўйилган ҳолатларда қўйилади

1) ишлаб чиқаришда амалиётни дастури ҳажми доирасида барча қўйилган саволлар бўйича тўлиқ билим кўрсатган, саволларга савол жавоб берган. жавоб берганда кичик хатоларга йўл қўйган ҳолларда;

2) ишлаб чиқариш амалиётни кундалик дафтарини тўғри расмийлаштирган, топшириқларни тўлиқ ҳажмда бажарганда ва ишлаб чиқариш ишбилармонлик сифатлари ҳолларда.

3) клиник кўникмаларга йўл қўйган ҳолда амалий кўникмаларнинг усул ва техникадан тўғри фойдаланган ҳолларда.

«71-56%»ли баҳо клиник ординаторига қуйидаги ҳолатларда қўйилади:

1) ишлаб чиқаришда амалиётни дастурининг барча бўлимлари бўйича етарли

ларалашда тўлиқ билим кўрсатган, сенсорларга хирургий бўлмаган катта бўлмаган қонларга йўл қўйган ҳолларда,

2) беморларга бемалол текширув ва даволаш бўйича асосий эҳтиёжларини ўзлаштирган. табобат ҳужжатларини юритган ҳолларда:

3) амалиёт дастурини бажаришда, шахсий бир қатор жиддий хатоларга йўл қўйган ҳолда ишлаб чиқариш амалиётининг кундалик дафтарини ва якуний ҳужжатларни расмий қоидаларга мувофиқлаштирган, амалий кўникмаларни эгаллаган ва топшириқларни бажаришда ижобий натижаларга эришган талаба қониқарли баҳоланади. Амалиёт давомида бир неча бор танбеҳ олган ҳолларда

«55-сон бахс клиник ординаторига кўйиладиган ҳолатларда қўйилади:

1) тиббиёт дастури доирасида етарли ҳажмдаги билимни кўрсатиб шахсларда,

2) сенсорларга хирургий жароҳатлар билан жавоб берган, амалиёт дастурини тўлиқ ҳажмда бажарганлар, беморларни текширишга лаёқатли бўлган ва даволаган бир қанчасини ўзлаштирган, лекин ҳужжатларни тўлиқ юритмаган ҳолларда;

3) ишлаб чиқариш амалиётининг кундалик дафтарини расмийлаштиришда топшириқларни бажаришда кўп ҳолларда йўл қўйган. амалиёт раҳбарининг ишончли инструкциясини олган ҳолларда.

II. Мустақил ишнинг бўйича тавсияларни ва ишчи ўқув режасига кўра мустақил ишни ташкил этиш шакли ташкил этиладиган дарсларга қўйиладиган талаблар

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги

Тиббий таълимни ривожлантириш маркази

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги боронча уронбосари

_____ К. К.Юсупалиев
_____ 20н.

«КЕЛИШИЛГАН»
Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси бошлиғи

_____ У.С.Исмоилов
_____ 20н.

«КИРИТИЛГАН»
Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори

_____ Н.Р.Имомов
_____ 20г.

——————— Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларини клиник ординатурада ўқитишга тайёрлаш ихтисослигига доир намунавий ўқув дастури

(клиник ординатура)

Тошкент 20..й.

Кириш;

Тақризчилар:

Мутахассисликка бўйича тиббиёт ходимларини ишлаш органлаштириш қайта тайёрлаш касбий тайёргарлик параклисига қўйилган талабларкелинган малака (ёки даражаси) кучсиз-мезерий ҳужжат бўлиб, у касбий фаолият турига мувофиқ ҳолда масалаларни ечи олишига малакали мутахассисларни тайёрлаш учун зарур бўлган минимал ҳажмдаги билим ва кўникмалар стандартини ўзида ишсиён этади.

Малакур талаблар - клиник ординатурасининг ҳар бир йўналиш бўлимлари ихтисослигига қўйилган тегишли талабларни ишлаб чиқиш учун стандарт хисобланади.

Мутахассисининг дипломидаги касбий тайёргарликни кўрсатиш ташкилотни ишлаб чиқиш лавозимлари шиси ва малакаси бўйича амалга бўлиши имконий соғлиқни сақлаш муассасаларида бўлиб мустақил ишлай олишга ва уни кейинчалик ривожлантириш имконини ва шу жойнинг мутахассис ҳолда бемор ларга шикори малакали ёрдам кўрсатиш учун зарур бўлган касбий фаолиятга тавсифлар тавсифлаштиришларга мутахассисни кўп босқичли тайёрлаш тизимини яратиш хисобланади.

1. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР ВА ҚЎЛЛАНИЛИШ СОҲАСИ

1.1. Мазкур меъёрий ҳужжат ихтисослик (*ихтисосликнинг номи)*бўйича Клиник ординатурада мутахассисларнинг тайёргарлик даражасига қўйилган талабларнинг йиғиндиси ҳисобланади.

II. МУТАХАССИСЛИК БЎЙИЧА ЎҚУВ ЖАРАЁНИНИ ТАШКИЛ ЭТИШНИНГ ТАВСИФИ –(*ихтисосликнинг номи)*

2.1. Ихтисослик (*ихтисосликнинг номи*) бўйича таълимнинг меъёрий муддати 2 йилни ташкил этади. Клиник ординаторнинг максимал ўқув юкламаси ҳафтада 36 соатни, мустақил иши ҳафтада 54 сотани ташкил этади.

2.2. Мустақил иш вақти ҳажмига раҳбар томонидан белгиланадиган жадвал бўйича бир ойда бўлинмада 2та мажбурий тунги (кечки) навбатчилик киради.

2.3. Ўқув юкламасининг умумий ҳажми ва тайёргарлик кўришнинг умумий вақти қуйидаги тарзда тақсимланади:

- камида 90 % - асосий (профил) ихтисослигини ўрганиш учун ва мутахассис учун ўрганиш зарур бўлган ёндош клиник мутахассисликлар;
- 6% гача–умумметодологик ва ёндош клиник фанларни ўрганиш учун.

Таълим олувчи ўқув ва шахсий режасини тузганда шуни ҳисобга олиши лозимки, клиник ординаторлари 2-чи ва 4-чи семестрдан кейин ишлаб чиқариш амалиётидан ўтадилар. Ушбу амалиётни тузилган 3 томонлама шартномага мувофиқ ҳолда кейинчалик ишга кабул килиниши кўзда тутилган тиббий муассасаларида ўташ тавсия этилади.

III. МУТАХАССИСНИНГ КАСБИЙ ФАОЛИЯТИНИНГ ТАВСИФИ - (*ихтисосликнинг номи*)

3.1. Мутахассиснинг касбий фаолияти соҳаси ёрдам (даволаш-профилактика, тиббий-ижтимоий ва бошкалар) кўрсатиш (масалан: кардиологик ..... (*ихтисосликнинг номи*) сифатини лозим даражада таъминлаш йўли билан аҳолининг соғлиғини сақлаш ва яхшилашга каратилган фаолият технологиялари, восита, услуб ва усулларининг йиғиндиси.

3.2. Мутахассиснинг касбий фаолияти объектлари қуйидагилар ҳисобланади:

- …… (масалан.:….ёшдан …..ёшгача бўлган болалар, катталар ва х.к.)
- аҳоли (масалан: болалар, ўспиринлар ва х.к.)да соғлиқни сақлаш, профилактикани таъминлаш, касалликка ташхис қўйиш ва даволаш учун шароитларни яратишга каратилган восита ва технологияларнинг йиғиндиси .

3.3. Ихтисослик бўйича мутахассис – (*ихтисосликнинг номи*) қуйидаги турдаги касбий фаолиятига тайёргарлик кўради:

- профилактика;
- ташхисга оид;
- даволаш;

- ревайи интизомга оид
- шифокор-педиатр
- тиббиёт-бошқарув.

Мутахассис асосан эпидемиологик бўлимга касбий фаолиятни шаклга оширишга тайёрлашади.

Ўқиш тугашидан сўнг битирувчига у эгаллаши шифокорлик фаолияти бўйича касбий фаолиятга амалга оширишга ҳуқуқ берилади ва шунингдек унга умумэътироф этилган ҳужжат берилади.

3.4.Мутахассис (педиатр) ихтисослик (олий) касбий фаолият турларига мувофиқ ҳолда қуйидаги касбий вазифаларни ечиши лозим:

-профилактикага фаолиятида (бирламчи, иккиламчи):

Аҳолига ..... тиббиётнинг касалликларини олдини олиш бўйича профилактика тадбирлари (мулоқот, даври суҳбатлари. учрашувлар. маърузалар ва х.к)ни ташкил этишда ўқитади,

– маслаҳат олий фаолияти:

Амбулаторияклиник ва лаборатория-ташхислаш тадқиқот усуллари асосида беморларда касалликларни патологик ҳолатига ташхис қўяди:

.....

-даволаш фаолияти:

Амбулатор шароитларда ҳамда бирламчи ёрдам кўрсатиш;

тўрлаштириш ва амбулатория-поликлиника шароитида даволаш;

даволаш-профилактика муассасаларида ишлаш ва малака ошириш;

-реабилитациялашга оид фаолияти:

..... ўртасида реабилитацион тадбирларни ўтказиш;

Реабилитациядан мухтож бўлган ....да даволаш жисмоний тарбия. физиотерапия ва ортопедик терапия усуллари ҳамда терапевтик, физиотерапевтик, гомеопатик) воситаларни қўлланилиши, ва ёрдамлар

– ижтимоий-бошқарув фаолияти:

.....га ихтисослашган тиббий ташкилотларда тиббий статистик ахборотни тақдим этиш, функционал мажбуриятларни ва уларни амалга оширишнинг оптимал алгоритмини аниқлаш;

жисмоний муҳофаза қилиш ва хавфсизлик техникаси бўйича тадбирларни ўтказиш, касбий касалликларни профилактика қилиш, экология ҳамда инсоннинг атроф муҳитга ўзаро таъсирини ўрганиш,

... га ихтисослашган тиббий ташкилотларда ҳисоб ҳужжат-ахборот ёрдами бўйича тиббий ўқитувчиларни ўргатиш;

жисмоний маҳкамаларда экспертизадан ўтказиш;

.....га даволаш-диагностика ва реабилитация-профилактика ёрдам кўрсатиш сифатини назорат қилиш;

иш бўйича ёзишмалар (хизматдаги хатлар, таҳлилий материаллар, хатлар)ни юритиш;

Клиник ординаторлари билим ва кўникмалар хажмини кенгайтириш мақсадида Клиник ординатурада тайёргарлик кўриш бўйича шахсий режадан ташқари амалга ошириладиган ***илмий-тадқиқот фаолиятига*** жалб қилиниши мумкин:

илмий адабиётлар ва расмий статистика маълумотларининг таҳлили;

энг сўнги илмий муаммолар бўйича рефератларни тайёрлаш;

.....соҳасида янги усул ва технологияларни ишлаб чиқиш бўйича алоҳида илмий-тадқиқот ва илмий-амалий масалаларни ечишда иштирок этиш;

статистик таҳлилни олиб боришда иштирок этиш ва амалга оширилган тадқиқот бўйича таҳлилий маърузани тайёрлаш;

мақола ва тезисларни ёзиш ва чоп этиш;

янги тиббий-ташкилий технологияларни тиббий ташкилотлар фаолиятига татбиқ этишда инновацион-технологик хатарларнинг самарадорлигини баҳолашда иштирок этиш.

IV. МУТАХАССИСНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА АСОСИЙ ТАЪЛИМ ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ НАТИЖАЛАРИГА ҚЎЙИЛГАН ТАЛАБ

4.1.Битирувчи қуйидаги ***умуммаънавий компетенциялар (УК)***ни ўзлаштириши лозим:

Ижтимоий аҳамиятга эга бўлган муаммо ва жараёнларни таҳлил қилиш, турли касбий ва ижтимоий фаолиятида гуманитар, табиий-илмий, тиббий-биологик ва клиник фанлар усулларини амалиётда қўллаш кобилияти ва тайёрлиги;

дунё қарашга оид, ижтимоий ва шахсга қаратилган фалсафага оид муаммоларни, асосий фалсафа тоифаларини таҳлил қилиш, ўзини такомиллаштириш қобилияти ва тайёрлиги;

муҳим сиёсий вокеалар ва тенденцияларни таҳлил қилиш, сиёсий ҳаётда маъсулият билан иштирок этиш, асосий тушунчалар, жаҳон тарихий жараёнининг конуниятларини билиш. Миллий мустақиллик ғояларини тушиниш ва тарғибот килиш, ўз мамлакатига ватанпарварлик ҳиссини уйғотиш; тарихий обидалар ва анъаналарга ҳурмат ва эҳтиром қилиш, давлат сиёсатини баҳолаш қобилияти ва тайёрлиги;

ёш авлодни ватанпарварлик ва Ватанга хизмат қилиш руҳида тарбиялаш, тарихий обидалар ва анъаналарга хурмат ва эҳтиром қилиш, давлат сиёсатини баҳолаш қобилияти ва тайёрлиги;

мамлакатимиз ўқи шиша ғарбини ва ғарбий-шарқий эгилиш бўйлаб ишлаб чиқилди.

пластинкали музламалар ва ғалтакчали жараёнларни такрор ишлаш, пластинкали сачратадорлик курсаткичларини ҳисоблаш услубиётидан фойдаланиш; интенсивлигини ривожланиш даражасини тавсифловчи кўрсаткичларни умумлаштиришдан бошқа кўпгина лорингит жараёнларини бир неча кобилиятга ўтказилди;

магнитли ва вентиляцион тизими қисми, очилган пуск, сўз ёки чуқурлик ва кучланиш бўйича, кабий магнитловчи материалларни тақсимлаш,камайтириш ишлаб ва ишлаб чиқариш олиб, бартарафлантирилган қилиб кобилиятга ва тайёрлаш;

ҳаётда сўзлаш даражасида тез ва тиллаштириш бирлаш билиш. давлат тилида ёзма ва оғзаки коммуникация қилиш кобилиятга ва тайёрлаш:

бошқарув усулларини фойдаланиш, жараёнларини ишлаш ишлаб олиш, турли фирмалар ғалтакчали ва ўзгарувчи компетенция диагностика маъсул бошқарув карорларини тонна ва кабул қилиш қобилиятга ва тайёрлаш,

ўт фаолиятини таминлаш кабул қилишга малакавий ва кучланиш меъёрларни чизобга олган ҳолда замага оширилиш. пиффокорлар этикаси, махфий ахборот билан ишлаш бўйича қонун ва ҳужжатлар-меъёрий ҳужжатларга амал қилиш, шифокорлар сирини сақлаш кобилиятга ва тайёрлаш.

4.2. Битирувчи қуйидаги *касбий компетенцияларга (КК)* ўз шиорларини лозим:

касбхонлар, ўрта ва олинг тиббий ходимлар, беморлар ва беморлар яқинларига билан муомала қилганда пиффокорлик фаолиятининг этика ва деонтология жиҳатларини амалга оширишга кобилиятга ва тайёрлаш:

касбий фаолиятни такомиллаштириш жараёнида ишларни бошқа ва амалий кўникмаларини фойдаланиш ҳолда жарроҳларни ташхиш ноаниқлик умумкабул қилинган даражада тиббиётга қилган ҳолда касбий ахборотни тақлил қилишга ёндашган тизимли ёндошувни шак-шубҳани кобилиятга ва тайёрлаш,

интраоп. малъумот. фуқаролик-ҳуқуқий. жиноий жавобгарликни ҳис этган ҳолда шифокорлик ҳатоларини олдини олиш учун ўз фаолиятининг натижаларини тақдим қилиш кобилиятга ва тайёрлаш;

беморларда кўрсатмани, физикал курилиш, клиник текширув, лаборатория-ёрдамчи ташхиш усуллари, операцион материалларнинг мирфологик ташхисини олиб бориш ва ўзларнинг натижаларини ишлаб чиқиш, амбулаторияда ва стационарда беморларни олиб картасини ёзиш кобилиятга ва тайёрлаш:

клиник лаборатория патофизиологик тахлили олиб борилиш, беморларда уларнинг ёши ва жинсини ҳисобга олган ҳолда ташхис қўйиш, даволаш, реабилитация ва профилактика қилиш бўйича патогенетик жиҳатдан ўзаро боғлиқ усул ғояларини асослаш кўникмаларига эга бўлиши керак;

ички ва юқумли касалликлар клиникасида ишлаш, тиббий ҳужжатларни ўрнатилган тартибда юритиш, тиббий муассасанинг ички меҳнат тартиб қоидаларига риоя қилиш малакаларига эга бўлиши ... касалликлар бемор ларда клиник текширувни олиб боришни кўникмаларига эга бўлиши керак;

тиббий ҳужжатларни суд-тиббий текширувдан ўтказиш, процессуал характерларда мутахассис ёки эксперт сифатида иштирок этиш учун зарур қилган ҳолларда суд-тиббий экспертиза объектларини лаборатория таҳлилга тайёрлашни ташкил қилишга кўникмаларига эга бўлиши керак;

беморларга керакли даражада инструментал-техника аппаратурадан билан ишлаш, компьютер технологиялари ўрнатилган, турли маълумотларни олиш, тиббий ҳужжатларни расмийлаштириш ҳуқуқига эга бўлиш керак: касбий вазифаларни ечиш учун замонавий ахборот технологияларини қўллаш кўникмаларига эга бўлиши керак:

.....

4.2.1. *Профилактикани ўрганиш:*

Аҳолининг соғлиғини назорат қилиш бўйича ишлаб чиқилган тадбирларни ишлаб чиқиш малакаларига турли тиббий ташкилотлар бўлинмаларга ахборотни қўллаш усулларини бўйича ахборотни йиғиш ва тиббий-статистика таҳлил қилиш бўйича замонавий ахборот-коммуникация усулларини қўллаш кўникмаларига эга бўлиши керак;

касалликнинг ривожланишида табиий ва тиббий- ижтимоий омилларни биладиган усулларидан фойдаланиш, уларни тўғрилаш, инфекцион, паразитар ва инфекцион ёки бўлмаган касалликларни олдини олиш бўйича профилактика тадбирларини ачча ва самарали, тиббий ёрдам-санитария-гигиена ишларини олиб боришга кўникмаларига эга бўлиши керак;

радиация ҳолатининг ўзгаришларини ва тиббий офатларда эпидемияга қарши тадбирларни олиб бориш, энг хавфли инфекция ўчоғида аҳолини ҳимоялаш кўникмаларига эга бўлиши керак:

... . ва х.к.

4.2.2. *Умумий ички фанларни:*

ички ички аъзоларини бошқаришда тизим ички ишларни асосида ҳамда организмларда бўлган ўзгаришларни бўйича патологиянинг клиник конунларини чуқурроқ билан ҳолда ташхис қўйиш кўникмаларига эга бўлиши керак;

а) нерв ҳужайралари ва толаларининг функционал хусусиятларини ўзгариш қонуниятлари, касалликлар ва патологик жараёнларга ўз навбатида таъсир кўрсатиш учун ... (масалан, бола. ўсаётган) организмларнинг функционал ҳолатининг анатомия-физиологик асослари. клиник-иммунологик текширувнинг асосий услубиёти ва бирлашиш бўйича билимларга ўқувчиларни касбий-амалий ва клиник фанлар асосларини бўйича билимларидан фойдаланган ҳолда касалликларининг асосий патогенетик атомият ва белгиларини аниқлаш. Турли касалликларда ва патологик жараёнларда турли орган ва тизимларнинг фаолият кўрсатиш қонуниятларини таҳлил қилиш. сўнгги, йиллар бошида Халқаро касалликлар ва муаммоларининг статистик классификацияси (XKT) ни ҳисобга олган ҳолда фақсий, ҳамроҳ бўлувчи, янги пайдо бўлган касалликларни аниқлаш, шунингдек ва ҳаётга хавф солувчи ҳолатларни аниқлаш бўйича асосий тиббий ёрдам кўрсатиш қобилиятга ва тайёргарлик;

мувофиқлаштириш ўқув-профилактика фаолияти учун организмнинг физиологик ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда..... ёш ва жинс бўйича шифокорлик ишининг касбларга тизимларини шунингдек қариш қонуниятларини қобилиятга ва тайёргарлик;

... ...

4.2.3 *Ишлаб фаолияти*

.... касалларга беморларга касалликнинг олдини олиш ўлими ҳолатларга олиб келиши мумкин бўлган ҳолатларда асосий даволаш тадбирларини ўтказиш қобилиятга ва тайёргарлик:

... касалликлар беморларни шифокорлик ишларига мутлоқ ҳамда ёш, .. касалликдан беморларни медикаментоз ва муолажаларсиз бўлмаган терапиянинг ҳамда алгоритмларини амалга ошириш қобилиятга ва тайёргарлик,

инсоннинг ва ҳаётга хавф солувчи ҳолатлар юзага келган ҳолларда биринчи тиббий ёрдамни амалга оширишга қобилиятга ва тайёргарлик;

..... билан патологияларга эга беморларга тиббий овқатланишни ташкил этишда асосий қоидаларни кўрсатиш ва кўлиш қобилиятга ва тайёргарлик,

... ...

4.2.4 *Ташкилий-маъмурий фаолияти*

.. га касалланган беморларга турли реабилитацион тиббий, ахлоқий ва касбий тадбирларни қўллаш, касалликларнинг бошланг

кечиришдан кейин аппаратлар ёрдамида ультратовушли бўйича ихтисослашган муассасаларга ибтидоий кабинетга тайёрлаш.

морфофункционал маълумотга қараб характерларни фаолиятининг оптимал режимини танлаш бўйича тавсиялар бериш. жисмоний тарбия давомида вегетативных, физистерапия, рефлексотерапия, фитотерапия, гомеотерапия ва бошқа мақсадларга бўлинган терапия воситаларини бериш кўрсатмалари ва қарши кўрсатмаларни ҳисобга олган ҳолда . . даволаш-профилактик муассасаларда ёки ташқари фойдаланишга кабинетга тайёрлаш;

4.2.5 *Нейрологик-неврологик фаолияти:*

Ахолига, беморларга ва уларнинг оила аъзоларига уларнинг ва атрофдаги аҳолининг соғлиқни текширишда ва мустақиллигини қаратилган кабинетга тайёрлаш;.....

4.2.6. *Гинекологий-акушерлик фаолияти:*

соғлиқни сақлаш соҳасида қабул қилинган меъёрий ҳужжатлар (Ўзбекистон Республикаси қонунлари, техник регламентлар, халқаро ва миллий стандартлар, бўйруқлар, таомномалар, этикалар, халқаро брошюралар тизими ICTD, амалдаги халқаро таснифлар) ҳамда тиббий текширувнинг сифатини ва самарадорлигини баҳолаш учун ҳужжатларни фойдаланишга кабинетга тайёрлаш;

. . соҳасида тиббий ёрдам кўрсатиш бўйича суриштирувчи тиббий текширувларнинг текширий турларини, биомаркер ва иммунологий фаолиятни бўйича билимларни фойдаланиш, уларнинг таркибий тузилмаларининг фаолият кўрсаткичларини таҳлил қилиш; . . соҳасида тиббий ёрдам кўрсатишда замонавий тиббий-текширув ва диагностик-текширув технологияларнинг самарадорлигини баҳолаш асосида кабинетга тайёрлаш:

. . . ва ихтисослашган тиббий ташкилотларнинг ўрта ва кичик тиббий ходимларини ушбу мехнат тақсимотини ҳисобидан, уларни . . ва ихтисослашган тиббий ташкилотларда олиб борилаётган асосий манипуляция ва амалларга ўргатиш кабинетга тайёрлаш;

. . . да мехнат қобилиятини (турғун ва вақтинча) экспертиза қилиш масаласини ечиш, тегишли ҳужжатни расмийлаштириш, ... га касалланган беморларни тиббий-ижтимоий экспертизига йўналтириш зарурлигини аниқлаш. . . . юқумли инфекцияларнинг профилактикасини олиб бориш кабинетга тайёрлаш,

V. МУТАХАССИСНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ТАЪЛИМ ДАСТУРИНИ АМАЛГА ОШИРИШ ШАРТЛАРИГА ҚЎЙИЛАДИГАН ТАЛАБ

5.1. Клиник ординаторларни тайёрлайдиган муассасалар таълим дастурини амалга оширишга тегишли ўқув ва ўқув-услубий базасига эга бўлиши лозим.

5.2. Унификациялаштирилган ўқув режа ва таълим дастурлари асосида таълим муассасасининг имкониятларини ҳисобга олган ҳолда (ҳажми 15-20% ўзгартириш киритилиши ҳолида) институтнинг бўлимлари ишчи ўқув режаси ва ишчи дастурни, унинг аккредитация қилинган ординаторларни тайёрлаш режаси билан тасдиқлайди.

5.3. Мутахассисини тайёрлаш бўйича ишчи ўқув дастури тиббиёт, фан, техника, маданият, иқтисодиёт, технологиялар, ижтимоий соҳалар, ҳарбий бўлинмаларнинг талабларидан келиб чиққан ҳолда ҳар йили кўриб чиқилиши ва янгилашиши лозим (янгиланиш миқдори 5-10 % ҳажмда).

5.4. Клиник ординаторларни тайёрлайдиган муассасалар таълим ўқув дастури асосида мустақил тарзда мутахассисни тайёрлаш бўйича ўқув-услубий мажмуаси (ЎУМ), календар ўқув жадвали, тегишли таълим технологияларни шакллаштиришни таъминловчи ҳар бир бўлим бўйича услубий ва тарқатма материаллар, тест топшириқлари банки, ситуацион вазифаларни ишлаб чиқишни назарда тутади.

5.5. Компьютер синфларида ўқув жараёнида таълим олувчиларнинг касбий кўникма ҳамда малакаларини ривожлантиришга қаратилган интерфаол машғулот турлари шакллари (компьютер симуляциялар, ишбилармон ва ролли ўйинлар, амалий вазиятларни ечиш, психологик ва бошқа тренинглар)дан кенг фойдаланишни кўзда тутиш ҳолда самарали ташкил этилиши лозим.

5.6. Ҳар бир фанининг ўқув дастурида мутахассисини тайёрлаш ўқув дастури бўйича талабларга биноан, амалий кўникма ва компетенцияларни ўзлаштириш ҳамда таълимнинг якуний натижаларига эришиш ташкил этилиши лозим.

5.7. Клиник ординаторларни тайёрлайдиган муассасалар таълим олувчиларига ўз таълим дастурини, шу жумладан шахсий таълим режаларини шакллантиришда ташаббускорлик этиш бўйича реал имкониятларни таъминлаши шарт.

5.8. Таълим олиш давомида барча тегишли машғулот турларига: семинар, маъруза, клиник амалий машғулотларга ажратилган ўқув соатлари.

5.9. Компьютер ва бошқа ҳисоблаш-ахборот ҳамда сигнал берувчи техник воситалар билан биргаликда таълим олувчилар мустақил ҳолда ва мажбуриятлар билан биргаликда таълим олувчилар мустақил ҳолда ва мажбуриятларга эга.

таълим олувчилар фан (бўлимлар)ни ўзлаштиришга берилган ўқув вақт ҳажмининг тўлиқсиз мутаассисини тайёрлаш бўйича бирхилларштирилган таълим дастури асосида. ЎЗТ ва бошқа даставқи таълимкотларда кўзда тутилмаган янги фан модулларини танлаш ҳуқуқига эга.

таълим олувчилар белгиши ҳужжат бўлиши ҳолларда ишчи органлар ҳарини тайёрлайдиган бошқа муассасалар ўтказилаётган имтиҳонларни топширишлари ҳамда ўзлаштирилган фан (модуль)ларни қайта ҳисоб ҳилиш ҳуқуқига эга.

таълим олувчилар белгиланган муллатда мутахассисинг тайёрлаш дастурида кўзда тутилган барча топшириқларни бажарилиши шарт.

5.10. Мутахассисни тайёрлаш бўйича таълим дастурларидаги ўзлаштирган фан ва ихтисослашган малакавий амалиётни бўлиши ҳамда илмий ва (ёки) илмий-услубий фаолият билан мунтазам равишда шуғулланувчи илмий-педагогик кадрлар билан таъминланган ҳолда олий ва ўрта махсус таълим.

Мазкур таълим дастури бўйича таълим жараёнини таъмин этувчи ўқитувчиларнинг умумий ҳажмида штатли даража ва (ёки) илмий унвонга эга бўлган ўқитувчиларнинг улуши камида 65 фоизни ташкил этиши лозим.

Таълим жараёнини мазкур соҳадаги ташкилот ва муассасаларнинг амалдаги раҳбарлари ва ходимлари ҳамда илмий текширишни олиб борувчи муассасаларининг кадрлари ва ҳамкорликдаги ҳолда ташкил қилиш мумкин.

5.11. Таълим олувчиларнинг аудиториядан ташқари (ўқувчини тайёрлаш) ишларни услубий жиҳатдан таъминлаш ва уни бажаришга кетган вақтни белгилаб берган ҳолда олиб борилади.

5.12. Ҳар бир таълим олувчи жорий таълим олиш фанлари бўйича ишларини ўз ичига олувчи ҳамда ўқув ва ўқув-услубий адабиётларнинг ҳуқуқ эгалари билан тўғридан-тўғри шартномалар асосида шакллантирган электрон-кутубхона ахборотлари фойдаланиш шартлари билан таъминланиши лозим.

VI. МУТАХАССИСНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ТАЪЛИМ ДАСТУРЛАРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ СИФАТИНИ БАҲОЛАШ

6.1. Ҳинни ордонаторларини тайёрлайдиган мутассасалар тайёрлаш сифатини кўйидагилар орқали назорат қилиб боришлари лозим:

ички бақарувчиларнинг шакллариги ҳақиқ ҳинни ҳодимларни тайёрлаш сифатини таъминлаш бўйича стратегиясини ишлаб чиқиш;

таълим дастурини мунтазам равишда мониторинг қилиш, таҳлил қилиш;

таълим олувчининг билим ва кўникма даражасини баҳолаш бўйича объектив амалларни, битирувчиларнинг компетенцияларни ишлаб чиқиш;

ўкитувчиларнинг компетентлигини таъминлаш;

фаолият (стратегия)ни баҳолаш учун келишилган мезонлар бўйича ўз-ўзини текширишни мунтазам равишда олиб бориш ва иш берувчиларнинг вакилларини жалб килган ҳолда мутахассисни тайёрлайдиган бошқа муассаслар билан солиштириш;

6.2. Мутахассисни тайёрлаш бўйича таълим дастурини ўзлаштириш сифатини баҳолаш фанни ўзлаштириш бўйича жорий ва оралиқ назорати, таълим олувчиларнинг аттестациядан ва битирувчиларнинг якуний атетстациядан ўтиш жараёнларини ўз ичига олиши лозим.

6.3. Таълим олиш жараёнида клиник ординаторларининг билим ва малакасини баҳолашда 100 балли тўпланадиган баҳолаш тизими кўлланилади.

III. Мутахассислик бўйича унификациялаштирилган ўкув режа ва дастурининг таркиби

"ТАСДИҚЛАЙМАН"

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги
бирламчи ўринбосари

_____ К.К.Мусаханов
"____"_____2011 йил

Тиббиёт курси - Клиник ординатура
Ўқитиш шакли - кундузги
Ўқиш муддати - 2 йил

Ишчи тематик режа

№	Фанларнинг номланиши	Ўқув юкламаси		Шу жумладан				Мустақил таълим соатлари	Аудитория машғулотларининг семестрлар бўйича тақсимланиши			
				аудитория			ўқув амалиёти		1-йил		2-йил	
		жами	%		Амалий машғулотлар	Семинар машғулотлар			1	2	3	4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.1	Ахборот технологиялари		88,8%	2512				1008				
2.1	Ёшлар клиник психологияси		4,5%	144								
3	Ходимларни ижтимоий фанлар		5,7%	180								
1.1	Умумий психология			72				72				
2.2 2.3	Шахслараро Психодиагностика			72 72				36			36	
4	Клиник фанлар							288				
3.1 3.2	Шахслараро Психология							216 144				
5 6	Аттестация Якуний назорат		1%	36				288	3	3 4	3 4	
	Жами	4752	100%	3168				1584				

Эслатма

Бирхиллаштирилган ўқув режа клиник ординатуранинг ҳар бир йўналиши учун (умумий) бирхиллаштирилган ўқув режанинг асоси хисобланади.2 йил ўқиш учун умумий юклама – 4752 соат, бундан-3168 с. (100%) - академик аудитория соатлари (маърузалар, семинарлар, ўқув амалиётлари) мустақил тайёргарлик учун - 1584 соат.

"Асосий мутахассислик" блоки - 2812соат (88,8%).Бунда:

- мутахассиснинг бирхиллаштирилган ўқув режаси мутахассиснинг квалификацион характеристикасидан келиб чиқади, соатлари кўрсатилган ҳолда алохида блокларгача ажратилиши мумкин ва бу ўз навбатида ўқув дастурини тузиш учун асос бўлади;

- назарий ўқитиш соатлари миқдори (маъруза ва семинарлар) 20%гача ташкил қилиши лозим, колган соатлар эса ўқув амалиётига ажратилади;

"Ёндош клиник мутахассислик"блоки-144 соат (4,5%):

-ёндош клиник мутахасесисликлари умумий соат хажми, мутахассисликни квалификацион характеристикаси, таълим олувчини шахсий режаси, мутахассисга иш берувчининг талабидан келиб чиққан ҳолда белгиланади;

- ёндош клиник мутахасесисликни ўрганиш учун клиник одинаторлар мутахассисликка хос клиник база кафедраларида / бўлимларида(лаборатория в.к.)жадвалга асосан сафарбар этиладилар;

- юқоридаги ёндош клиник мутахассисликларниўқитиш учун педагогларга соатбай иш ҳақи тўланади.(клиник ординаторларга рахбарлик қилиш соатлари бундан мустасно).

"**Умумметодологик ва ёндош тиббий фанлар"**блоки -180 соат (5,7%) ва у кўйдагиларниўз ичига олади:

- Миллий истиқлол ғояси -72 соат ва Валеология – 36 соат мажбурий ўқиш учун;

- *мутахассисликни квалификацион характеристикасидан келиб чикган ҳолда, 2 та 36 соатдан ёки 72 соатдан ошмаган битта фан танлаб олинади. Илмий текшириш институтлари ва илмий амалий марказлар ўз клиник ординаторларини ўқитишни таълим берувчи ташкилотлар билан шартнома асосида ташкил этадилар;

- юкоридаги "Умумметодологик ва ёндош тиббий фанлар" ни ўқитиш учун педагогларга соатбай иш ҳақи тўланади (клиник ординаторларга рахбарлик қилиш соатлари бундан мустасно).

Аттестация – 32 соат (1 %). Биринчи ярим йиллик – 6 соат,йиллик – 8 соат, иккинчи ярим йиллик – 6 соат, якуний аттестация – 12 соат. Таълим олувчиларни жойларидаги аттестация соатлари (кафедра, бўлим,.лаборатория в.к.) асосий мутахассисликни соатларига киради;

Мустакил тайёргарлик- 1584 соат, ўз ичига олади:

-**қўшимча фанлар** (Чет тили - 144 соат. Информацион, коммуникацион технологиялари – 144 соат) Шу фанларни аввал ўзлаштирмаган клиник ординаторлар факультатив тартибда (мустакил тайёргарлик шаклида) ўқишдан ташқари вактларда мажбурийўрганадилар.

- ишлаб чикариш амалиёти - 288 соат (144 соатдан ҳар бир курс учун), олинган кўникмаларни мустаҳкамлаш мақсадида ўқув дастурларисиз яшаш жойида мутахассислиги йуналишига хос бўлимларда (ташкилотларда), бўлим мудирларининг назоратида олиб борилади.

- шу жумладан мустакил тайёргарликнинг қолган соатлари – 1008 соатни ташкил этади ва бу соатлар турли хил мустақил ишларга ажратилади, мажбурий навбатчиликлар эса куйидаги ишни талаб қилувчи клиник мутахассисликларда амалга оширилади.

2 йил учун мехнат таътили 8 хафта (хар ўқув йилида 4 хафтадан август ойида).

Ўз Р ССВ Фан ва тиббий таълим бош бошқармаси бошлиғи **Исмаилов Ў.С.**

Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори **Янгиева Н.Р.**

Ўқув дастурининг титул варағини расмийлаштириш намунаси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҚЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирининг биринчи ўринбосари
_____Юсупалиев Б.К.
«__»_____201.. г.

«КЕЛИШИЛГАН»
Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси бошлиғи_____Исмаилов Ў.С.
«__»_____201.. г.

«КЕЛИШИЛГАН»
Тиббий таълимни ривожлантириш маркази
директори_____Янгиева Н.Р.
«__»_____201.. г.

Билимлар соҳаси: соғлиқни сақлаш
Ихтисослик: .....

“.....(*номи*)..... ”

ихтисослиги бўйича
клиник ординаторини тайёрлаш бўйича

ЎҚУВ ДАСТУРИ

Тошкент 201..

(тепа ва паст томонлар 2см; чат томон 3см; ўнг томон 1,5 см;шрифт14; **Times New Roman)**

Гувоҳнома:

Ф.И.Ш. - лавозими, имзоси, ҳамда ташкилот муҳри

Тақризчилар:

Ф.И.Ш. - лавозими, имзоси, ҳамда ташкилот муҳри (печати)
Ф.И.Ш. лавозими, имзоси, ҳамда ташкилот муҳри (печати)

Ўқув дастури Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус касб-ҳунар таълими вазирлиги ҳузуридаги Мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш бошқармасининг 201_ йил _____ даги _____ сонли буйруғи билан тасдиқланган

«__» _____ 201_ йил Йиғилиш баённомаси

I. Аннотация - Меъёрий база (Фармонлар, Қарорлар, Бўйруқларва х.к.) Ихтисосликнинг долзарблиги, соғлиқни сақлаш тизимидаги унинг роли ва ўрни.

II. Кириш

2.1. Максад

2.2.Вазифалар

2.3. Кутилаётган натижалар: мутахассис нима билиши, нимадан фойдалана олиши ва нимани бажара олиши лозим

III.Асосий қисм

3.1. Маърузаларнинг мавзулари.
3.2. Семинар ва амалий машғулотларнинг мавзулари, ҳар бир мавзу бўйича ўқув юкламасининг ҳажми.
3.3. Ўзлаштириш лозим бўлган амалий кўникмалар рўйхати.
3.4. Мустақил таълим ва мустақил иш
3.4.1. Мустақил таълим учун мавзулар рўйхати
3.4.2. Мустақил иш турлари

IV.Асосий ва қўшимча адабиётлар, ахборот ресурслар (интернет сайтлар) рўйхати

VI. Мутахассиснинг малакавий тавсифномаси

VI.Мутахассиснинг касбий компетенциялари

4.2. Клиник ординатурада мутхассисни тайёрлаш бўйича унификациялаштирилган ўқув режа ва таълим дастурини тузишга қўйилган талаблар

Тиббий ходимларнинг малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш тизимида ихтисослик бўйича ўқув режаси ва ўқув дастури таълим жараёнининг услубий таъминоти ва услубий-меъёрий хужжатнинг ажралмас қисми хисобланади.

Жахон фан, тиббиёт ва амалиётининг янги ютуклари, инновацион таълим усуллари ўқув жараёнига жорий этилаётганлиги туфайли ўқув режа ва ўқув дастури хар 3-5 йилда янгиланиб борилади.

1. Унификациялаштирилган ўқув режасини тузиш бўйича умумий қоидалар

1.1. Ўқув режаси етакчи соха мутхассислари томонидан мутахассиснинг млакавий тавсифномасига мувофиқ ва мазкур ихтисослиги бўйича таълимнинг ўзига хос хусусиятларини хисобга олган холда ишлаб чикилади ва Ўзбекистон Республикаси Соғликни сақлаш вазирлиги хузуридаги Тиббий таълим муассасаларининг Мувофиклаштирувчи методик Кенгаши томонидан тасдикланади.

1.2. Клиник ординатура таълим дастурининг ўқув режаси ўқув курслари, фан, дарс, амалий тайёргарлик, клиник ординаторларининг бошқа турдаги ўқув фаолияти, оралик (ярим йиллик, йиллик) ва якуний аттестацияларнинг рўйхатини ва соатлар ҳажмини белгилаб беради.

1.3. "Асосий мутахассислик" блоки ўқув юкламасининг умумий ҳажмидан 88,8% ни ташкил этади вабу бўлимга мутахассисликнинг асосий бўлимларикиритилиши лозим.

1.4."Ёндош клиник мутахассислик" блоки ўқув юкламасининг умумий ҳажмидан 4,5 % ни ташкил этади ва бу бўлимга мутахассис учун ўрганиш зарур бўлган мутахассисликлар(масалан: жарроҳлар учун - анестезиология и реаниматология, травматология и ортопедия, урология ва бошқалар; акушер-гинекологлар учун – неонатология, онкология ва бошқалар; педиатрлар учун – болалар инфекциялари, болалар неврологияси ва бошқалар) киритилиши лозим.

1.5. " Умумметодологик ва ёндоштиббий фанлар" блоки ўқув юкламасининг умумий ҳажмидан 5,7 %ни ташкил этади. Мазкур блокга асосий ихтисосликка караб белгиланадиган мутахассис учун зарур бўлган фанлар (масалан: жарроҳлар, акушер-гинекологлар учун – топографик анатомия, оператив жарроҳлик, патологик анатомия ..... даволашда замонавий текшириш усуллари, ... учун валеология, лаборатория ташхиси ва

бошқалар) кириштириш лозим. Бундай ҳолларни ўзаро учун ажратилган соатлар миқдори уларнинг ажратилишига қараб ва мазкур бошқа ажратилган умумий соатлар ичидан белгиланади.

1.6. Ўз-ўзини тайёрлаш учун соатлар миқдори таълим ступеняларининг аник ўқув бўйича кўшимча мустакил тайёрларнинг кўриш зарурлиги ва мажбурий ўқитилишини (кўшимча) ўқишларни ўрганишни ҳамда мажбурий ишбилармонлик.

2 йил учун ҳамида 360 соат (мазкур ишлари зарур бўлган ихтисосликлар бўйича) ва бошқа мустақил ишларни ажратилган ҳолда белгиланади.

1.7. Частная ва ахборот-коммуникация технологиялари бўйича факультативлар имкониятлари мавжуд бўлган (тегишли профессор-ўқитувчилар ва моддий-техника базасига эга бўлган) муассасаларда ёки бошқа муассасаларда уларни ўрганиш талаблари орқали белгиланмаган ҳажмда ташкил этилади.

1.8.Ҳамма аттестация турлари учун ўқув юкламасининг умумий ҳажмини 1 % қилиб белгиланади.

1.9. Имтиҳон ҳажмини ҳафтасига 8 ҳафтани ташкил этади: 1-чи ўқиш йилини кейин 4 ҳафта ва 2-чи ўқиш йилидан кейин 4 ҳафта (288 соат).

2. Ўқув дастурини тузиш (қисмий ҳажмларини) қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Таълим дастури мутахассисни тайёрлаш бўйича ўқув режаси асосида тузилади.

2.2. Ҳар бир ўқув бошқа (мажбурий) ҳажми ва мутахассисни тайёрлайдиган муассаса томонидан белгиланадиган вариатив ҳажмдан иборат. Вариатив ҳажми базавий (мажбурий) ихтисослик фанини мазмунини кенгайтирган ҳолда, амалий кўникма ва компетенцияларни шакллантириш ва (ёки) чуқурлаштириш имкониятини беради. таълим субъекти муваффақиятли касбий фаолияти ва (ёки) кўшимча касбий таълим дастурларни бўйича ўқиш давомида кейинги таълим турлари) таълим олишни давом этиш учун чуқур билим ва кўникмаларни олишга имкон беради.

2.3. Касбий компетенциянинг базавий (мажбурий) ҳажми "Асосий мутахассислик" мазкур мутахассисликнинг барча ходимларини (мазкур мутахассислик бўйича конкуренциясиз эгаллаган касбий компетенцияларга) чуқур ўрганишни кўзда тутиши лозим.

"Бошқа компьютерлаштирилган" блокнинг базавий (мажбурий) ҳажми мазкур мутахассисликка яқин бўлиши мутахассисликларни мажбурий ҳолда ўрганишни кўзда тутиши лозим.

Вариатив қисми педагогик ва ижодий, мазкур мутахассисликнинг методик-техника базаси ҳамда мазкур даврг учун таълим лабораторияси ва мавжудлиги ҳужжатлар талабларни ҳисобга олган ҳолда белгиланади.

2.4. Клиник ординатуранинг ўқув дастури, ўқув курслари ишчи дастурлари, фан, амалиёти, бошқа таркибий қисмлар ҳамда баҳолаш ва услубий материалларнинг ўқув режаси, календар ўқув жадвали, ишчи дастурлар кўринишида намоён этган таълимнинг асосий тавсифлари (ҳажм, мазмун, режалаштирилган натижалар), ташкилий-педагогик шароитлар, аттестация шаклларининг мажмуасини ўзида камраб олади.

2.5. Унификациялаштирилган ўқув режа ва ўқув дастурига асосан муассасанинг моддий-техника базасининг ҳолати ва хизмат кўрсатиладиган беморларнинг контингентидан келиб чиққан ҳолда олий тиббий таълим муассасаларидаги кафедра ўқитувчилари, илмий-тадқиқот институти ва марказлари ходимлари томонидан маъруза, семинарлар ва амалий машғулотлар мавзулар бўйича ажратилган соатлар камида 15-20 % ҳажмда қўшимчава ўзгартиришлар киритилиши мумкин. Бунда машғулотларни олиб бориш, шу жумладан курс мавзулари бўйича таълим олиш технологияси, амалий кўникмаларни ўзлаштириш услубиёти, тарқатма материал, тест саволлари ва вазиятли масалалар бўйича зарур услубий тавсиялар ишлаб чиқилади.

2.6. Унификациялаштирилган ўқув дастури фан, техника, технологияларнинг сўнги ютуқлари, буюртмачининг талабларига мувофиқ ҳолда тузилиши ва тиббий таълим тизимида узлуксизлиги, кетма-кетлик ва изчиликни таъминлаш бўйича талабларга жавоб бериши лозим.

2.7. Унификациялаштирилган ўқув дастури таълим олувчилар томонидан билимларни мустақил тарзда қидириб топиши ва ўзлаштириши учун имкониятларни кўзда тутиши лозим.

2.8. Мустақил ишга ажратилган соатлар ҳажмига яна унинг раҳбари томонидан белгиланадиган бўлимларда жадвал бўйича бир ойда иккита мажбурий бепул тунги (кечки) навбатчилик хам киритилган.

3. Ўқув режа ва дастурини экспертиза килиш ва тасдиклаш

3.1. Тиббий ходимларнинг малакасини ошириш ва уларни қайта тайёрлаш бўйича ўқув режа ва ўқув дстурлари Ўзбекистон Республикаси соғликни сақлаш вазирлиги томонидан тасдиқланади.

3.2. Таянч услубий марказлари ҳисобланган муассасалар ҳамда олий тиббий таълим муассасалари ходимларитомонидан ишлаб чиқилган Клиник ординатура бўйича ўқув режа ва дастурлари Марказий услубий кенгаши (қўмитаси) томонидан ўрнатилган тартибда кўриб чиқилади ва кўрсатилган муассаса Кенгашига муҳокама қилиш учун юборилади.

3.3. Таълим муассаса Кенгаши Клиник ординатурада мутахассисликлар бўйича тақдим этилган ўқув режа ва дастурларни тасдиқлаш тўғрисида

якуний қарор қабул қилишда Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлиги Тиббий таълимни ривожлантириш марказига қуйидаги ўзгаришлар киритилади

1. Олий тиббий таълим муассасаси ёки базавий услубий марказ раҳбари томонидан имзоланган ариза ҳати;

2. Шифо ва бошқа тиббий мутахассислар томонидан якуний чизмани ўқув режа ва дастурларни тасдиқлаш учун Кенгаш қарорини кўчирма, қарор асосланган ҳамда муассасанинг муҳри ва имзоланган ва якуний чизмани базасидан келиб чиққан ҳолда қабул қилинишини лозим

3. Ўқув режа ва дастурлар ички ва ташқи тақризлар;

4. Талаб этилган ҳолатда мувофиқ ҳолда расмийлаштирилган ўқув дастури.

3.4. Тиббий таълимни ривожлантириш марказининг ташкил этиш учун киритилган ўқув режа ва дастурларни экспертизасини ўтказиш ва мазмуни бўйича амалга оширувчи экспет комиссияси таркибини белгилайди. Экспертлардан мутахассислар ёки ўқув курслари бўйича ўқув дастурларининг экспертизаси ҳамда илмий даражалар олгандан кейин малакали тақризи сифатида эксперт-мутахассисни жалб этган ҳолда амалга оширилади. Эксперт комиссияси якуний хулоса беришда ҳужжатлар тақдимлаш учун Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлигини кўрсатади

3.5. Ўқув дастурлари Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлиги тизимида Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Тиббий таълим муассасаларининг Мувофиқлаштирувчи кенгашга йиғилишида тасдиқлангандан кейин Тиббий таълимни ривожлантириш марказида рўйхатга олинади. Ўқув дастурларини рўйхатга олиш махсус журналда сертификатлари, дастурни ишлаб чиқиш муассаса, ишчи гуруҳи, рўйхатга олиш санаси, ҳажмини кўрсатиш лозим амалга оширилади, Ўқув дастурининг нусхаси шартнома тузилган кўнгилда ва унга тегишли ҳужжатлар илова

3.6. Ўқув режа ва дастурларини рўйхатга олиш кунидан ларабораторияда амалиётга татбиқ этилиши мумкин.

3.7. Ўқув режа ва дастурларнинг эталон вариантлари Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Тиббий таълимни ривожлантириш марказида сақланади.

V. Янги ўқув дастур тартиби

Ишчи ўқув дастурининг титул варағини расмийлаштириш намунаси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҚЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

Таълим муассасанинг номи

«Тасдиқлайман»
Таълим муассасанинг номи
Илмий ишлар бўйича проректори (директорнинг ўринбосари)
_____.....
«__»_____201.. й.

“.....”

ихтисослиги бўйича
клиник ординаторини тайёрлаш бўйича

ИШЧИ ЎҚУВ ДАСТУРИ

Тошкент 201..

(тепа ва паст томонлар 2см; чат томон 3см; ўнг томон 1,5 см;шрифт14; **Times New Roman)**

Гувоҳнома

Ф.И.Ш. – лавозим, олий жойи, илмий даражаси.

Тақризчилар:

Ф.И.Ш. – лавозим, олий жойи, илмий даражаси (ташкилот)
Ф.И.Ш. лавозим, олий жойи, илмий даражаси (ташкилот)

Ишчи ўқув дастури кафедра мудирининг 20__ йил Мартдаги ўқув-услубий кенгаши (баённомаси) йиғилишида кўриб чиқилган

Раис М.Ў.
«___»_____20__ йил. Йиғилишининг _____-сонли баённомаси

Ишчи ўқув дастури кафедра мудирининг 20__ йил Мартдаги ўқув-услубий кенгаши томонидан тасдиқланган

«___»_____20__ йил. Йиғилишининг _____-сонли баённомаси

Кенгаш котиби М.Ў.

I. Аннотация - Меъёрий база (Фармонлар, Қарорлар, Бўйруклар ва х.к.) Ихтисосликнинг долзарблиги, соғлиқни сақлаш тизимидаги унинг роли ва ўрни (кенгайтирилган шаклда).

II. Кириш

2.1. Мақсад

2.2. Вазифалар

2.3. Кутилаётган натижалар: мутахассис нима билиши, нимадан фойдалана олиши ва нимани бажара олиши лозимлиги кўрсатилади

III. Дастурнинг ахборот ва услубий таъминоти

IV.Маъруза, семинар бўлимлари ва мавзуларнинг номи, ўқув юклама ҳажми.

Ишчи ўқув режа

№	Бўлимлар ва мавзулар	Жаъми	Соатлар тақсимоти (аудитор)		
			Маърузалар	Семинар машғулотлар	Ўқув амалиёти
1.	**Бўлим номи**				
1.1	Мавзу номи				
1.2					
2.	**.....бўлим**				
	Жаъми:				

V. Семинар машғулотларининг мазмуни

5.1.Асосий қисм (қискача назарий ҳажм)

5.2. билиши, фойдалана олиши ва бажара олиши лозим.

5.3. Таълим муассасанинг ва таълимга жалб қилинган муассасаларнинг моддий-техник таъминоти

5.4. Мазкур мавзу бўйича мустакил таълим олиш учун мавзулар рўйхати

5.5. Мустқил ишнинг шакллари ва турлари

VI. Амалий кўникмалар рўйхати

VII. Ўқув ва ишлаб чиқариш амалиёти

VIII. Билим (амалий кўникмалар)ни баҳолаш мезонлари

IX. Мустақил ишни баҳолаш мезонлари

X. Асосий ва қўшимча адабиётлар, ахборот ресурслар (интернет сайтлар) рўйхати

5.1. Ишчи ўқув режаси ва ишчи ўқув дастурини расмийлаштиришга қўйиладиган талаблар

1. Пахтасозлик бўйича биринчилашган ўқув режасига асосан мазкур бўлимда бўйича ишчи орттиришга мўлжалланган тайёрлаш ҳажмини ҳисоблаш тартиби ишчи ўқув режаси ишлаб чиқилади. Ишчи ўқув режасини тегишли мутахассислик тайёрлаш ҳақидаги буйруқ чиқади. Ишчи ўқув режаси ишчи орттиришга мутахассисни тайёрлаш бўйича мазкур бўлимда белгиланган муддатга ишлаб чиқилади.

2. Ишчи ўқув режасини тузишда блоклар ва фанларнинг ажратилган ўқув режасида кўрсатилган миқдордан ошмаслиги лозим. Бунда муассасанинг модий-техника базасининг ҳолати, буюртмачининг талаблари, тингловчиларнинг тайёргарлик даражаси ва ҳоказолардан келиб чиқиб ҳар қайси ишчи орттиришга мўлжалланган 15-20 % ўзгартиришларни киритиш.

3. Ишчи ўқув режаси мазкур пахтасозлик бўйича тайёрлаш соҳага оид тенденциялар ва янгиликларга мувофиқ ҳамда муассасанинг мустақил тайёрлаш кўрсаткичлари ва мутахассисни тайёрлаш сифати бўйича ташқи талаблар (текширув ва буюртмачининг талабларини ҳисобга олган ҳолда камида 5-10 % ўзгартиришларни киритган ҳолда мураббий қайта кўриб чиқилади ва қайта тасдиқланади.

4. Танлов асосида ишчи ўқув режасига асосан ажратилган ўқув ишлаб чиқариш амалий ишлар режасини тузиб чиқилади. Танлов асосидаги ишлаб чиқариш амалий ишлар режаси тегишли муассасанинг ўқув ишлари бўйича раҳбар томонидан тасдиқланади.

5. Ишчи ўқув режаси мутахассисликка тайёрлаш бўйича битирувчи малакаларини икки этапдан иборат бўлган давлат якуний аттестациясини ишини меъёрлаштиради.

6. Ишчи дастурининг мақсади - якуний малакавий ишнинг мақсадини, тайёрлаш этапи ва талабларга жавобгарлик бошқарувни бўлимга ўқитувчиларни яратиш йўли билан мутахассис томонидан бажарилиш ва кўникмаларини ўзлаштиришдир.

7. Ишчи дастурининг асосий вазифалари:

- Талабаларга ишлаб чиқаришга оид ва кўникмалар ҳамда умумлаштирилган ва касбий компетенцияларнинг шакллантириш учун фанлар бўйича малакаларни ўзлаштиришга имкон олиш;
- Мавзу турига ва ишчи бўйича ўқув топшириқларини тақсимлаган ҳолда ўқув материалининг таълимий ва мазмунининг батафсил акс эттириш.

- Ички ўқув дастури мутахассислик таълим йўналишида ахборотлаштириш соҳаларида амалга оширилаётганлигини ҳисобга олган ҳолда мазкур таълим турининг ҳажмий, предмет, уни бахолаш турлари ва мезонларининг кўрсатган ҳолда Клиник ординаторнинг мустакил таълими ва мустакил ишини батафсил шос этиши;
- мазкур ихтисослик бўйича бошқа ўқув муассасаларини бакалавр тури шакли ва мақсадларини аниқ этиб олиши;
7. Ички дастур қуйидаги талаб ларга жавоб бериши лозим
- "Мутахассислик бўйича тиббиёт кадрларни клиник ординатурада қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тўғрисида"ги низомда ва ўқув дастурда кўзда тутилган таълим олучи томонидан ўзлаштириш учун зарур бўлган ташкилларга эга бўлиши;
- Таълим олиш учун бўлим ўқитувчилари ва мутахассисларини кетма-кетлигини ёритиб бериши,
- Ўқув юкламасининг турлича тақсимланишини бошлаб бериши
- Стоматология соҳасида сўнгги технологиялар ҳамда фан, техника ва технологияларнинг ютукларини акс эттириши;
- таълимда инновацион ёндошувларни таъминлаши (интерфаол технологиялар ва ноанъанавий ўқитувчилари қўлланиш) лозим
8. Ички ўқув дастури мавжуд моддий-техник база ва ўқув, ўқув-услубий ахборотларидан келиб чиққан ҳолда ишлаб чиқилади
9. Ички ўқув дастури таълим муассаса кафедраси бўлими, лаборатория ва х.к.) да муҳокама килинади, клиник ординаторларнинг тайёрлаш бўйича масъул бўлган бўлим томонидан кўриб чиқилади ва тегишли ишлар бўйича проректор (директорнинг ўринбосари) томонидан тасдикланади.

VI. ИЛОВАЛАР

Аниқлик

КЛИНИК ОРДИНАТОРИНГ ПАХСИЙ ВАРАҒИ

Фотосурат учун жой

1. Фамилия _____
2. Исми _____
3. Шарифи
4. Миллати _____

5.	Агар фамилия, исмни ўзгартирган бўлсангиз, уларни қачон, қаерда ва нима учун ўзгартирганлигини кўрсатинг
6.	Туғилган санангиз жойи
7.	**Фуқаролик** *Агар ўзгартирган бўлсангиз, қачон ва қанақ янги фуқаролигингизни кўрсатинг*
8.	**Оилавий аҳволингиз** *Оилага ва оилавий турмушга муносабатингиз, болаларингиз* **Диплом бўйича мутахассислик.** **Диплом бўйича малака.**
9.	**Қайси чет тилини ва қай даражада биласиз?** *Қайси тилни, гаплашишга қанчалик, қанчалик ёзолишингизни*
10.	**Сиз ва яқин қариндошларингиз судланганми, қачон ва нима учун?**

11. Мекеңде фермалық бөлмелер ағындарының типтері <u>сыр: жеке-дара</u>

<u>ағын (ағу жүйесіз)</u>.

Ой ал ӛкіз		Ливизин, тышқанкот, қорғаншақ құрғақ ыдыс	Мүгедектер, тышқанкот. қорғаншақ жойылмайтын материал
ӛлшемдегі	Түрлерін		

12. Якин қариндошларингиз:

Қариндошлик даражаси	Фамилия, исми, шарифи	Туғилган йили, обл. списка ва жойи	Ҳозирги жойи. яшаш манзили	Яшаш манзили
ТУҒМУШ ҮРТОҒИ ТУҒМУШ ҮРТОҒИ ОНА				
ҚОЛДИҚЛАР				

13. Харбий мажбуриятга мунособат: харбий хизмат ёшидаги харбий хизматга чақирув ёши

(ўқиган йили, ҳарбий

Харбий унвони:

14. Рўйхатга олинган жой

_____

_____

Яшаш жойи

телефонингиз*_____уйда_____

*Уй телефони бўлиб бўлмаса, қариндошларингиз телефонини ёзишингиз мумкин

Ишхона телефони_____

Қариндошларингиз ҳақида маълумотлар

Ота-онангиз ҳақида маълумотлар

15. Паспорт ёки ҳужжатлари:

Серия, рақами

_____кимтомонидан

қарор «_____»_____20_____ й. лаборантан.

16. Масъулий шахсга суғурталанишнинг □□□-□□□-□□□□-сонли суғурта гувоҳномаси

Рўйхатга олинган санаси «___»_____ 20____ йил

Клиник ҳолатнинг суғурта қилинган воқеани келтириб чиқариши-чиқармаслиги.

Ушбу мурожаат аризаларни аниқлаш ягона методологияси Ўзбекистон Республикаси қонунчилигининг ва ўқув муассасининг ички ҳужжатларидаги талабларга мувофиқ ҳолда амалга оширилди.

« » 20 йил

_____

(Ўқитувчи имзоси)

(исми)

4.2-шакл

«ТАСДИҚЛАЙМАН»
Кафедра мудири, лаборатория ва х.к.) мудири
_____
«___» «_____» ___й

КЛИНИК ОРДИНАТОРИ ф.и.ш.
имзо

ПАХССИЙ РЕЖАСИ
Кафедра
_____
Ихтисослик_____
Таълим олиш шакли: кундузги/сиртқи/кечки/вечерги
Жорий тестларнинг ўтказилиш муддатлари: ---ўқув семестри – _____

Таълим олиш муддати: ___й дан ___ гача ___й

№ тўр	Дастур бўлими	Мудати	Ўқув семинар соати	Клиник базаси
1.	**Мажбурий ихтисосликлар**			
1.1	Асосий ихтисослик			
1.2	Тутган ихтисослиги			
1.3	Қўшимча фанлар			
2.	**Факультатив фанлар***			
3.	**Таълим симуляциялари**			
3.1	Ушбу амалий бўлим ва			

3.1.1 3.2.	кўникма Малакаи амалиёти бандаи ва кунтрол		
4. 4.1	**Укув амалиёти** Стационар		
4.2	Поликлиника		
5.	**Илмий тадкикот амалиёти**		
6.	**Якуний дипломга тайёрланиш**		
	ЖАМИ		

* *Укув режасида ажратилган соатлар миқдорида*

Клиник ординатура мудирасининг тайёрловчи раҳбар

/ /

имзо

Ф.И.Ш.

Клиник ординатор

ТАНИШГАНМАН

_____/_____/

имзо *Ф.И.Ш.*

6.3-шакл

Қишлоқ архитектураси

Қишлоқ архитектураси _____ 20__ йил ____20__ ўқиш йили ўқитиш лавр учун

ҲИСОБОТ

_____

(ўқитувчи, илмий даражаси)

_____

(шахсий имзо)

(телефон рақами, электрон почта манзили)

(тўлиқ почта манзили, индекс)

Мазмуни	Тингловчи баҳоси

Клиник ординатори _____ _____

(Имзо) (фамилияси)

Клиник ординаторининг раҳбари

(Имзо) (фамилияси)

Кафедра/лаборатория мудири

(Имзо) (фамилияси)

Кафедра йиғилишида _____ да тасдиқланган. __-сонли баённома

6.4-шакл

КЛИНИК ОРДИНАТОРИНИНГ ЎҚУВ АМАЛИЁТИ БЎЙИЧА
КУНДАЛИК ДАФТАРИ

Ф.И.Ш

Ректорга

Амалиёт бўлими бошлиғидан ... кафедра

(талабий малакасининг, курсининг, гуруҳи)

Сизни бўлим амалиёт раҳбари: (...лавозими, илмий даражаси, унвони, Ф.И.Ш) илмий раҳбарлигида

Тиббиёт муассасасида бўлиши амалиёт раҳбари: (муассасанинг, кафедра, лавозими, илмий даражаси ва унвони)

Ф.И.Ш

(лавозими, унвони, илмий даражаси Ф.И.Ш) ҳузурига юборилсин.

Клиник ординатурадан бошлиғи

« »

Клиник ординатурадан ваколатлиши

«____»_____

Тошкент 20...

Бутун ички меҳнат Клиник ординатурани амалий ўқитишнинг раҳбари клиник ўқитишлашган қисқа лавозит талаб қилинган ҳолда ўқитиш ва текширган мутахассис томонидан тўлдирилган.

Клиникум диагностикаси мутахассислиги координатори

1. Клиник ординаторнинг кундалик дафтари бажарилган амалий ишлар ҳажмини белгилаб берувчи ҳужжат бўлиб, у амалга оширилган ишлар асосида тўлдирилади.

2. Кундалик дафтари ҳар чоракда амалиёт ўташ бошлиғи текширилган муассаса раҳбари ва муассаса ўқув ишлари бошлиғи томонидан тасдиқланади ва имзо қўйилади.

3. Кундалик дафтар ички ишлар ташкилотида (ички ишлар аттестациядан ўтган) пайтда комиссияга топширилиши шарт.

ЎҚУВ АМАЛИЁТИНИ ЎТАШ (ТАҚСИМЛАШ) БЎЙИЧА ШАХСИЙ РЕЖА

амалиёт ташкилоти бўйича

(ихтисослашган йили)

Ф.И.Ш.

_____

№ т/р	Ўқув режасига мувофиқ ишлар	Ишлар бўйича	Режа бўйича ишларни бажариш муддатлари	Бажарилган иш	Раҳбарнинг имзоси

..... (СТАЦИОНАР/АМБУЛАТОРИК, ПОЛИКЛИНИКАДА, *керакли жойини белгиланг*) ишлаш

Сана_____20____й.

I. Карилдиш ва бемор қариндоши рўйхати

_____

(бўлим/хоналар номи)

№ т/р	Беморнинг Ф.И.Ш. ёши ва касаллик тарихининг рақами	Талаблар

Беморларни жойлаштирилди:

Шифокорлар билан учрашиш қилинган жойлаштирилди:

Адабиётлар ўрганилган:

Сана_____20____й.

II. Семинарлар бўйича ишбиртмалик

Сана	Беморнинг Ф.И.Ш. ёши ва касаллик тарихининг рақами	Ташхис	Ташхис ва даволаш олиб борилди

Сана _____

III. Интенсив терапия ва реанимацион бўлимларда қаралаётган беморларнинг рўйхати

№ т/р	Беморнинг Ф.И.Ш, ёши ва касаллик тарихининг рақами	Ташхис
Бошлиқ мутахасис (бирга беморлар реанимацион хисобланишини ёзишади)		

IV. Ассистент, илмий йўналиш, симпозиум, олимлик мудокаси, семинар, мастер-класслар ва х.к.

Сана	Мавзу	Иштирок (докторлик бўлими, магистр ўқиш, бемор парламент ва бошқалар) Тақдим бўлими
		Магистр ўқиш
		Иштирокчи

V. Санитария- тартибот ишлари

Сана	Машғулот	Ўқитиш жойи ва тингловчиларнинг сони

VI. Ўқув машғулотлари давомийлиги

№ Машғулот тур	Материал, ахборот, мотивацияланган ишлар, чоп этилган ишлар
2.	
3.	
4. 5. 6.	
7	
8.	
9. 10.	
11	

Сана_____20____ й.

ЎҚИТИШНИ ПРИНЦИПЛАРИ АМАЛИЙ КЎНИКМАЛАР

Амалий кўникмаларнинг номи	Кўникма элиш раками	Лозим бўлган миқдор	Бажарилди	Бажариш коэффициенти	Изох
	1.	4	4	1	
	2.	5	10	2	
	3.	7	7	1	
	4.	1	1	0,5	бирдан камчиликлар бор
	5.	1	0	0	бирда ўзлаштирилди
	6. 7.	4 2	6 2	1.5 1	
				5	- 100 % бажарилди
				1	100 %- бажарилмади
				1	- бирда бўлмади *

МАЖБУРИЙ КЎНИКМАЛАРНИНГ УМУМИЙ СОНИ -

* Тегишли асбоб-ускуна, новвой бўлмаса беморлар ва х.к. булмаган холларда. Шунда жамуи амалий кўникма мажбурий тарзда бошка бирда такомиллаштирилади.

ЖАВОБГАР ТАЛАБА ИМЗОСИ

_____

_____

_____

_____

_____

Талим муассасаси Клиник ординатурани раҳбари

Кафедра (бўлим, лаборатория ва х.к.) мудири

_____

Сана 20 й

А.Ф-шакл

Клиник ординатор ёрдамида ишлаб чиқариш амалиётини бўйича кундалик дафтари

Талаба ҳақида маълумотлар

Клиник ординатор ёрдамида ишлаб чиқариш амалиётини бўйича кундалик дафтари

ЎТТМТ

Кафедра

Ихтисослик _____

Амалиёт ўтаётган жой _____

_____

Амалиёт ўташ муддати _____

Мураббий раҳбари (ёки шифокор) _____

Имзо_____

Стационарда ишлаш соатлар ҳажми_____

Поликлиникада ишлаш соатлар ҳажми_____

Сана	Ҳар куни бажарилган ишлар (аралашиб шикаяти, шифокор текшируви, бемордаги ҳарорат, операциялар сақланганлиги ҳақидаги ёзувлар учун) ва имзо

Кунлик лаборатория ҳисоботи ҳақида тушунчалар.

Кунлик лаборатория ҳисоботи текширувлар олинган материалларни тиббий тиббиёт ходимлари томонидан қабул қилиш ва текширишга тайёрлаш ҳақидаги ёзувлар.

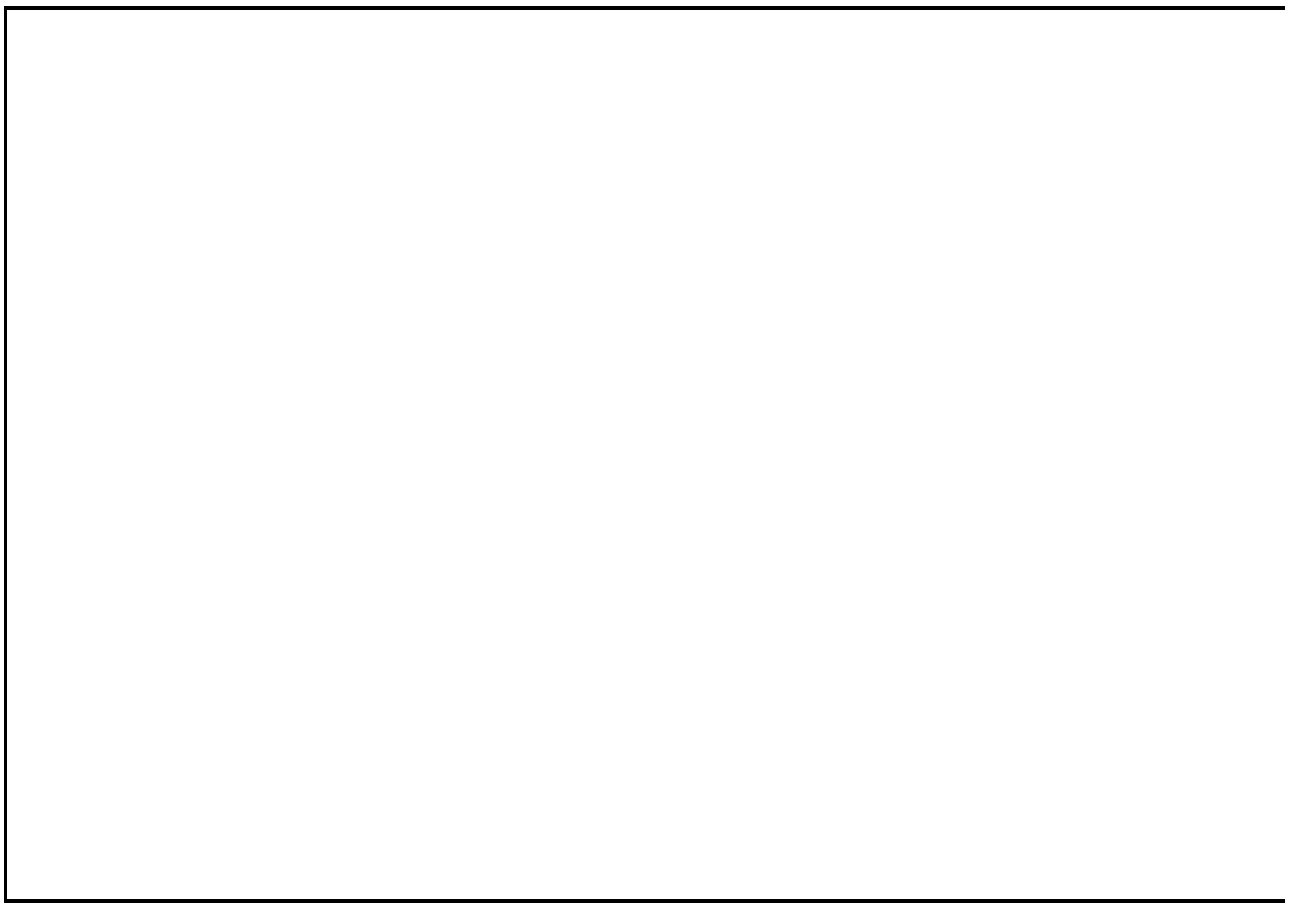
Лаборатория ҳисоботи лаборатория ходимлари томонидан биологик материалларни текширишга олиш қоидаларига риоя қилиш ҳақидаги ёзувлар.

Амалий кўникмаларни ўзлаштириш

№	Амалий кўникмаларнинг номи	Бажарилиши лозим бўлган вазифалар сони	Ўқитувчининг изоҳлари (1 балл – баланд, 2 балл –қила олмаган. 3 балл – ўзлаштирганлиги)
1 2 3…			

Амалиёт ўташ объектидаги ишлаб чиқариш ҳамда ижтимоий муассасалар

Кафедра бўлими, лаборатория ва х.к.лар ишлаб чиқариш шароитига мослаштирилсин

Клиник ординаторлар тавсифномаси

_____

_____

Ахшилаб ўқиш объектлари ишхоб чиқариш шаклларни рақобат

_____

Кафедра (бўлим, лаборатория ва х.к.)лар ишлаб чиқариш амалиётига маъсул шахс

_____

6.6-шакл.Клиник ординаторнинг рейтинг дафтарчаси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҚЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

Таълим муассасанинг номи

Клиник ординаторнинг рейтинг дафтарчаси

Клиник ординаторнингФ.И.Ш. _____

_____

Таълим олиш йили:_____

Ихтисослик:_____

Илмий ишлар бўйича проректор (директорнинг ўринбосари)_____.

(имзо)

Үлгі бойынша

Кәсіпорын (ұйым) атауының толық және қысқаша

№	Шығарылған жылы	Саны	Зауыт нөмірлері немесе	Тіркеу бойынша мемлекеттік	Тіркеу бойынша мемлекеттік
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

Тіркеуші-инспектор

Инспектордың қолы

Т.А.Ә.

Тіркеу куәлігінің нөмірін

Тіркеу куәлігін

Автокөлік құралын (тіркемені) тіркеу куәлігін (Тіркемені)

Осы мәліметтердің дұрыстығын

куәландырған инспектордың қолы: _____

Т.А.Ә.

Үлгі

Кишмиш-қ-ориентирлаш Ш И ТТ Зан-ҳуқуқ йўналиш

№	Цеслашиш соҳаси	Сана	Зачет топширилган муддат	Пасқи Дўйлаш чизиқ-тўғрилаш тўғрисида ёзилиш	Пасқи Дўйлаш чизиқ-тўғрилаш тўғрисида ФАШШ
1 2					
3					
4 6					
5 7					
8					
9 10					
11					

Ректор-директор ўрин.

Факультет ва кафедра:

- курс, гр.

Талаба ўзлаштириш рақами.

Телефон:

Аттестацион ўтиш (Қишлоқ) ва бошқа курсга ўтказишга

Ота-она ёки ўқитувчи имзоси

Талабани факультет, кафедра, гуруҳ, курсга ўтказишга рухсат берилсин:

- ректор

Эслатма!

Кишлак-қишлоқларнинг Ф.И.Ш Экспедиция аъзолари

№	Шаҳарнинг номи Сана	Зичлик (1км.кв.ерга нисбатан аҳолининг сони)	Шаҳар ўртача ёшдаги аҳолининг сони Ф.И.Ш
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			

Раҳбар(педагог)нинг имзоси:

Экспедиция аъзолари:

1. имзо

2. имзо

Текшириб чиқилди (раҳбар).

Ахборотчилар:

Ахборотчиларни ўргатган (ўргатган) ва бошқа курсатмалар ўргатилган

Экспедиция раҳбари

Тавсифнома олинадиган манзил:

1. имзо

2. имзо

Клиник муассасаси номи Ф.И.Ш ____ Ёрдам турлари

№	Ёрдам номи	Сана	Ёрдам турларини аниқлаган	Ёрдам кўрсатилган вақтдаги ҳолатнинг асосий белгилари	Ёрдам кўрсатилган вақтдаги ҳолатнинг асосий Ф.И.Ш
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					

Ахборотнома берувчи ҳамшира

лаборатория мудири:

Ахборотнома қабул қилувчи:

Тиббий муассаса раҳбари _____ _____

Ахборотнома қабул қилувчи (ўзгаришлар ва бошқа керакли ёзувлар)

Ҳамшира лаборатория мудири

тиббиёт ходимининг имзоси: _____

Ахборот

Ишлаб чиқариш амалиёти - I чи йил

Ф.И.Ш	Амалиётдаги ўзгаришлар	Сана	Ўзгаришга сабаб	Сана	Имзо

Итоговой аттестации натижалари-чизмаси

Кирил алифбоси ўқитувчиси	Сўровлар	Тўпланган баллар	Сана	Имзо

Аттестация натижаларини-1-чизмаси

№	Ўқувчи фамилияси	Тўпланган баллар	Кирил алифбоси ўқитувчисининг Ф.И.Ш.	Сана	Аттестация комиссия Раиси имзоси

	Ilovа 1				ayituvchi
2	Ilovа attestatsiya				

Attestatsiya komissiyasi a'zolari:

№	Ayrim ilovalar Ilovа	Umumiy ball Ballar	Kuzatuvchi/ustozning F.I.Sh.	Sana	Attestatsiya komissiya Raisining imzosi
1	Ayrim ilovalar				
2	Ilovа attestatsiya				

Attestatsiya komissiyasining kotibi

Rais: _____

Komissiya a'zolari: _____

_____

Sana: _____ _____

6. 7-ilova. Davomat va ustalik jurnali